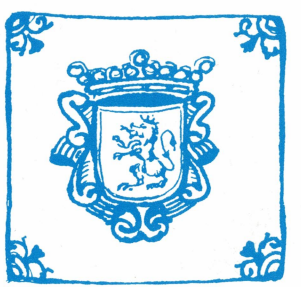

Alkmadders

Zuideinde, 1930

Groeten uit Roelofarendsveen.

Alkmadders

27^e jaargang
September 2010, nummer 111

**Kwartaaluitgave van de
Stichting Oud Alkemade.
Opgericht 16 december 1980**

Redactie:

T. van Dijk-Spruit, Onelplein 8,
2371 EZ Roelofarendsveen (071 3315295)
G.J.M. van Beek, Fransche Brug 18,
2371 BE Roelofarendsveen (071 3313777)
J.W. Kret, Anemonenstraat 1,
2371 GM Roelofarendsveen (071 3312839)
J. Cozijn, Galgekade 2 aC26,
2371 EL Roelofarendsveen

Verspreiding en klachten daarover:

Th. Meijer, Meidoornstraat 13,
2371 VC Roelofarendsveen (071 3314706)

Adreswijzigingen kunnen worden doorgegeven
aan de penningmeester:
jgm.rietbroek@planet.nl.

Losse nummers van "Alkmadders" zijn voor € 2,50
verkrijgbaar in het Historisch Centrum, Saskia van
Uylenburchlaan 22, Oude Wetering (telefoon 071 -
3312168).

De uitgave "Alkemade in oorlogstijd" is verkrijgbaar voor
€ 2,80.

Alkmadders per post toezenden kost € 6,- per jaar extra.

Het **Historisch Centrum** is geopend op zondagmiddag
van 14.00 tot 17.00 uur en op dinsdagmiddag van 13.30
tot 16 uur.

In de maanden **juli en augustus** en op 1^e Paasdag, 1^e
Pinksterdag en 1^e en 2^e Kerstdag is het centrum geslo-
ten. Op 2^e Paasdag en 2^e Pinksterdag is het centrum wel
open.

De minimumdonatie bedraagt € 12,50 per jaar te
voldoen op bankrekeningnummer **3011.09966** van de
penningmeester van de stichting.

Contactpersoon van het bestuur:

Mevrouw A. van Wieringen, Zwarteweg 6, Oud Ade
(tel. 071 5018326)

Postadres van de Stichting:

Saskia van Uylenburchlaan 22,
2377 CE Oude Wetering.

E-mailadres:

info@oud.alkemade.net

Internetaansluiting: **www.oud.alkemade.net**

**Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande toestemming van de redactie.**

INHOUD:

Van de redactie	pag. 1
De Anti Revolutionaire Partij in Alkemade	
DEEL 2 (1945 - 1980)	pag. 2
Wandelen langs de Historie van de	
Oude Veen	pag. 9
NIEUW THEMA IN HISTORISCH	
CENTRUM: Zorg is voor elkaar	pag. 11
Uitnodiging jaarlijkse donateursavond	pag. 11
Zwarteweg 14: OUD ALKEMADEPRIJS	pag. 12
De verzorging als beroep: Jannie Grotens	pag. 15
De "echte" derby DOSR-Weteringse Boys	pag. 18
Trouwboek Rijkswetering herschreven	pag. 20

Deze uitgave

In deze uitgave spelen we met onze artikelen in op de
actualiteit, de gebeurtenissen van deze tijd: de politiek
en de zorgverlening.

Het 2^e deel van de geschiedenis van de Anti Revolutio-
naire Partij in Alkemade zou alleen moeten gaan over
deze politieke partij. Maar al lezende zult u eveneens
ervaren dat het artikel ook voor een belangrijk deel gaat
over de man die de partij overeind hield. Zijn ijver moet
dan ook worden beschreven; je kan er niet omheen. De
ARP alhier was Manus van Bostelen en Manus van Bos-
telen was de ARP. Natuurlijk hadden we het artikel
kunnen inkorten, maar dan gaat er zoveel van de ge-
schiedenis van de ARP verloren. Dit als toelichting op
het wat lang uitgevallen verhaal.

Geachte donateurs

Hierbij wil ik speciale aandacht vragen voor een zeer unieke
Historische Wandeling door het oude Roelofarendsveen.

Het idee is van Pieter van Ruiten die veel ervaring met histo-
rische wandelingen heeft.

Pieter heeft samen met medewerkers van de Stichting Oud
Alkemade een unieke historische wandeling uit- gezet en dat
is een mooi project geworden.

Wij zijn zeer verheugd u dit te kunnen aanbieden. U kunt
onder begeleiding van een goede deskundige gids de wande-
ling maken.

Verder in dit blad leest u een uitgebreid artikel over het on-
derwerp, met uitleg over inschrijving en informatie over de
wandeling.

De Woningbouwvereniging Alkemade willen we bij deze har-
telijk danken voor de financiële bijdrage die we voor dit unie-
ke project nodig hadden.

Nieuwe Tentoonstelling **ZORG IS VOOR ELKAAR.**

Dit is de naam voor de nieuwe tentoonstelling die vanaf 5
september van start gaat in ons Historisch Centrum aan de
Saskia van Uylenburchlaan 22.

Een hele mooie tentoonstelling die wij graag bij u onder de
aandacht brengen. U ziet er vele oude spullen die vroeger
gebruikt zijn in de zorg in de breedste zin van het woord en
fotomateriaal waarop u veel bekenden zal tegenkomen.

Dit moet u echt gezien hebben; het is zeker een be-
zoekje waard. Wij hopen u daar te ontmoeten.

Lex van der Zwet, voorzitter Stichting Oud Alkemade.

DE ANTI REVOLUTIONNAIRE PARTIJ VAN DE GEREFORMEERDE MANNENBROEDERS deel 2 (1945-1980)

In 2008 ontvingen wij het archief van de Christelijk Historische Unie, afdeling Alkemade. (In Alkmadders van maart 2009 hebben we er een artikel aan gewijd.) Nu zijn we in bezit gekomen van delen van het archief van de Anti Revolutionaire Kiesvereniging Alkemade 'Nederland en Oranje' en nog wel van twee kanten. In de eerste plaats van de erven Verweij, in de tweede plaats van de erven Piet van den Velden, de laatste hadden de stukken afgestaan aan de Gereformeerde kerk te Oude Wetering. Omdat ze niets met de kerk hebben te maken, zijn ze nu aan de Stichting Oud Alkemade afgestaan, om ook dat materiaal te bewaren voor het nageslacht en voor raadpleging beschikbaar te stellen.

Het in ons bezit zijnde A.R.P.-archief bevat ledenlijsten, verkiezingsactiviteiten, notulenboeken (heelaas niet compleet) en correspondentie van de jaren 1895 tot 1980, het jaar waarin de ARP in het CDA opging. Wij geven in twee artikelen (het eerste deel stond in onze uitgave van juni 2010) een opsomming van de opvallendste gebeurtenissen bij deze plaatselijke partij in die lange periode.

De papieren van na de oorlog 1940-1945 zijn bewaard door de actieve secretaris/penningmeester van de kiesvereniging, Hermanus (Manus) van Bosten. Zijn rol binnen de plaatselijke afdeling van de partij is een heel belangrijke, zoals uit de tekst zal blijken. Wij ontkomen er niet aan om niet alleen over de A.R.P. in Alkemade te schrijven, maar ook over deze harde werker aan de politieke zaak.

Het bestuur bestaat in 1949 uit: P. van der Velden (Piet) als voorzitter, Jac. Schoenmaker (Jaap) als secretaris, H. Gortzak (Henk) als penningmeester en G. Meijer Sr (Gerard), P. Roeloffs (Piet) en D. van Nieuwkoop (Dirk) als bestuursleden.

De Kiesvereniging heeft 89 leden, die één of twee gulden (€ 0,45 à € 0,90) per jaar contributie betalen. De club staat er financieel goed voor. Dat komt door schenkingen die in 1945 zijn binnengekomen. In dat jaar had de regering (met name de minister van financiën Pieter Lieftinck) een geldzuivering toegepast, die de staatsfinanciën weer op het goede spoor moesten zetten. Het in omloop zijnde geld was ineens ongeldig verklaard, maar men kon het geld nog kwijt aan bepaalde 'goede doelen'. Daar hoorde een politieke partij ook bij. Dat leverde deze A.R. kiesvereniging 350 gulden (€ 159,--) op. De Coöperatieve Boerenleenbank te Oude Wetering deed er nog een schepje bovenop door 397 gulden (€ 180,--) op de rekening bij te schrijven. De vereniging zit dus ineens goed bij kas. De jaren erna komt slechts rond de 85 gulden (€ 38,50) per jaar binnen uit contributies van de leden.

Bestuursvergaderingen in godsdienstige sfeer

De eerste notulen van de bestuursvergadering op 18 december 1949 komen we in een notulenboek tegen. De vergaderingen worden geopend met het lezen van een stukje tekst uit de Bijbel, gevolgd door het uitspreken van een gebed door de voorzitter (en dat is niet beperkt tot een 'christelijke groet'). De sluiting

van de vergadering is een dankgebed, waar zich meestal een bestuurslid mee belast. De bestuursvergaderingen worden bij een bestuurslid thuis gehouden.

De jaarvergaderingen zijn 'in de lokalen van de Gereformeerde kerk' te Oude Wetering. Een logische plek, want alle leden zijn tevens lid van die kerk. De jaarvergaderingen beginnen met het zingen van een psalm of ander geestelijk lied, het lezen van een stukje uit de Bijbel en daarna spreekt de voorzitter een gebed uit, soms uit het hoofd voor de vuist weg, soms op papier voorbereid. Maar is er een dominee in de zaal; dan is hij de aangewezen persoon om dit te doen.

Er komen weinig leden naar de jaarvergaderingen, want in de notulen laat de secretaris daar enig ongenoegen over doorschemeren. Op een bijeenkomst vraagt de voorzitter zelfs of het wel zin heeft deze vergaderingen te houden. Er zijn zo'n tien leden aanwezig (en als de bestuursleden daaronder zijn begrepen, zijn er dus slechts vijf leden gekomen). Hij geeft zelf het antwoord: 'Ja, want de stem van de ARP-partij moet gehoord worden, ook binnen de kring van de kiesvereniging.'

Het bestuur komt maar één of twee keer per jaar bijeen. Eén vergadering om de jaarvergadering voor te bereiden en de bestuursleden te benoemen; een tweede vergadering is nodig als er verkiezingen in aantocht zijn.

De notulen van de vergaderingen zijn doorspekt met woorden waaruit de achtergrond naar voren komt. Opvallend is dat zo weinig wordt vermeld over onderwerpen die worden besproken; over gemeentelijke zaken haast niets, wel over de landelijke politiek, echter algemeen en in telegramstijl, zoals: *De voorzitter houdt een causerie over 'Bescherming Bevolking in oorlogstijd' waarop nog een geanimeerde bespreking volgde.* Wat zijn causerie inhield en wat de bespreking voorstelde, blijft in het ongewisse.

In het verslagjaar 1952-1953 schrijft de secretaris over het doel van de vereniging: *Want ook in de Staatskunde zullen wij, krachtens het ambt der gelovigen, ons moeten weren, moeten wij stand houden in de strijd der geesten, de goede strijd moeten voortzetten, het goede beginsel moeten uitdragen. Alleen varend op het compas van Gods Woord kunnen wij de goede koers houden.* Woorden, die tegenwoordig in de notulen van de Christen Unie zullen worden gebruikt en zo goed als zeker in die van de S.G.P.

In een ander jaarverslag trekt de secretaris weer van leer. Hij schrijft: *De uitslag van de landelijke stemmingen hebben ons pijnlijk verrast met een verdergaande teruggang van de AR-partij. De ontkerstening van ons volk neemt toe, meer en meer wordt het christelijk beginsel losgelaten in staat en maatschappij. En hoewel onze partij nog zeker meetelt in het parlement en ook nog onberekenbare invloed uitoefent op het regeringsbeleid, wij zullen toch op onze hoede moeten zijn, dat wij niet steeds verder in achterwaartse richting gaan. Geve de Heere onze leidslieden bij de voortduur moed en wijsheid en ons gebed ga op voor allen, die in hoogheid zijn gezeten.* Dit jaarverslag is uit de jaren 50 van de vorige eeuw! Dus kunnen we vaststellen dat al kort na de tweede wereldoorlog 1940-1945 de mensen zich wat minder aangetrokken gevoelden tot aangelegenheden die specifiek vanuit het geloof werden uitgeoefend of was het geloof er wel, maar hoefde niet in de politiek tot uiting te komen.

Al in die tijd werken de plaatselijke A.R.P. en de C.H.U. nauw samen. Voor de A.R.P. zit P. van der Velden in de gemeenteraad (van 8 juli 1947 tot zijn overlijden op 7 maart 1962) en voor de C.H.U. dokter A. van der Bijl. In het jaar waarin de gemeenteraadverkiezingen worden gehouden bespreken de besturen gezamenlijk de volgorde van de kandidaten op de kieslijst en wordt een spreker van buiten uitgenodigd. Daar komen dan zo'n twintig mensen op af, maar de secretaris vraagt in zijn notulen: *waar blijven echter de andere 90 of 100?* De televisie was er nog niet, dus daar kan het niet aan hebben gelegen.

Wat opvalt, is, dat er altijd bestuursleden zijn te vinden. Voor iedere vacature is er een voordracht van een man of vijf, maar dat gaat anders worden!

Gemeentepolitiek

In 1954 steken de besturen van de plaatselijke A.R.P. en C.H.U. weer de koppen bij elkaar. Voorzitter Van der Velden vindt dat er een verrooiming plaats vindt in onze gemeente, doordat de protestanten zo weinig actief zijn. Samenwerking tussen de partijen is daarom noodzaak en dat behoort in goede harmonie te gaan. Het is weer een jaar met verkiezingen dus hoe stellen we de kandidatenlijst samen? Ze zijn het ermee eens dat de eerste man dokter Van der Bijl moet zijn, 'uit praktische overwegingen' en 'om diens populariteit'. Daarna een vertegenwoordiger om en om uit de twee partijen. Wie uitvalt wordt vervangen door een lid van de eigen partij. Uitgenodigde sprekers voor een jaarvergadering zijn met hetzelfde sop overgoten als de leden van de

A.R.P.. Ook zij wijden bij regelmaat uit over de koppeling van Christen en Politiek.

Belangstelling voor politiek neemt af

Eind vijftiger, begin zestiger jaren van de vorige eeuw blijkt de belangstelling voor gemeentepolitiek bij de burgers af te nemen. Dit geven de jaarverslagen weer, die soms nogal neerslachtig van toon zijn. Het klinkt niet zo positief als de secretaris schrijft: *We leven nog; de vereniging bestaat nog, maar van bruisende levenskracht, van groei en bloei, van blijde samenwerking, kortom van een opgewekte vereniging is geen sprake.* Zulke teksten lokken zeker niemand naar een vergadering. In een ander jaarverslag vermeldt de secretaris: *Het bestuur heeft de administratie voor de Kamerverkiezingen geregeld, ook voor de Streekvergadering te Alphen aan den Rijn. Ik kreeg een heleboel medewerking ook van Leimuiden. We zouden samen met een bus gaan. Tenslotte is de secretaris maar alleen gegaan namens allen, op de fiets.* Was er werkelijk zo weinig enthousiasme? Dat moet wel, want de secretaris schrijft aan het eind van zijn jaarverslag: *Het heeft geen nut met al datgene te verslaan wat wij verzuimd hebben te doen. We hebben immers toch geen tijd.*

Van de 56 leden (34 wonen er in de Kerkstraat en 12 in de Veerstraat!) komen er toch nog 22 naar een jaarvergadering. En dat is niet slecht te noemen. Voor de meeste jaarvergaderingen wordt een spreker uitgenodigd (1 keer een vrouw: Hannie van Leeuwen, de latere staatssecretaris en jarenlang lid van de Eerste Kamer voor het CDA).

Mevrouw Hannie van Leeuwen tijdens een lezing. Foto uit 'ARP, Personen en momenten'.

Soms is het een Kamerlid, soms dichter bij huis weggehaald: een raadslid, een hoofdonderwijzer of een plaatselijke predikant. De laatste geeft niet zoveel om politiek en dan gaat de lezing in de richting van: *Waarom op C.H.U. of A.R.P. stemmen?* Dominee Kornet (gereformeerd predikant alhier) heeft een verklaring daarvoor: *de gereformeerden stemmen op de A.R.P., want die erkennen Gods Woord en de belijdenis eigendom van Christus te zijn. Niet de revolutie kiezen, maar geboden nakomen.* Als je dit zo leest, vraag je je toch af: geldt dit niet voor stemmers op de C.H.U. en de K.V.P.? Als Kornet wordt gevraagd of ieder lid van de gereformeerde kerk geroepen is op de A.R.P. te stemmen, antwoordt hij: *Niet elke gereformeerde behoeft bij de A.R.P. toe te treden.* De dwang wordt hiermee afge-

zwakt, maar een rechtstreeks antwoord is het niet. De dominee doet aardig mee in het politieke jargon. Wat blijkens de notulen ook tegenvalt, is de medewerking van het onderwijzend personeel. De schoolhoofden zijn lid en zij komen regelmatig naar de vergaderingen, maar de rest zie je niet.

Het ontbreekt het bestuur niet aan durf om de discussie aan te gaan

Als we nu gaan denken dat bij de plaatselijke afdeling van de A.R.P. gezapigheid troef is, om in stijl te blijven 'Gods water over Gods akker laten lopen', dan is dat een verkeerde conclusie. Het bestuur geeft het niet op en blijft vergaderingen beleggen. Ook secretaris Manus van Bostelen blijft op zijn post en houdt vast aan zijn manier van weergeven, waarbij hij niet schroomt in zijn jaarverslagen een kritische noot te laten klinken als hij in 1958 schrijft: *De twee uitgenodigde sprekers spraken veel goede woorden, hoewel zij niet uitblonden door redenaars-talent. En verder: We hebben samen met onze christelijk historische vrienden aan de kandidatenlijst gewerkt voor de komende gemeenteraadsverkiezing. Wat die samenwerking betreft, dat gaat eigenlijk al te gemakkelijk. Ze vergaderen zowat helemaal niet; laten ons alles ongeveer regelen en als dan de kandidatenlijst moet worden ingediend volgens wettelijk voorschrift dan moeten de c.h.u.-kandidaten daags tevoren nog op een holletje bij elkaar geharkt worden. Maar gelukkig kwam alles op zijn pootjes terecht. Hoeveel er naar de vergadering waren gekomen? 16: 8 van ons en 8 van hun.*

Grappige teksten, maar geschiedeniswaarde hebben ze niet. Het zegt niets over het innemen van standpunten in gemeentelijke aangelegenheden, waar de gemeenteraad over besluit.

In 1959 wordt voor de jaarvergadering een spreker uitgenodigd. Hem was gevraagd om de landelijke politiek toe te lichten. En dat mocht kritisch zijn. Nou dat heeft de man gedaan! De bespreking die op zijn betoog volgde, leverde op dat *men het in geen opzicht met de geachte spreker eens was*. De voorzitter trachtte nog een conclusie te trekken en verzocht de spreker om *niet alleen kritiek te leveren, maar op een volgende vergadering het pro te doen horen*. En dat viel weer niet goed bij de spreker, die vond dat de bespreking met de zaal hem tegenviel. Zijn toekomstbeeld hield hij overeind. Hij bleef 'contra', want zei hij: U bent pro.

Dezelfde spreker wordt het jaar daarop nogmaals uitgenodigd en steekt weer van wal: *Wat zegt de naam antirevolutionair? Het is verstarring met holle leuzen. Wat is nu waarlijk christelijke politiek? Wat 'de zaal' daarop antwoordt, geeft de secretaris helaas niet goed weer. Hij volstaat met te schrijven: De naam A.R.P. zegt: tegen de revolutie. Christelijke politiek is vast in God Almachtig. Het eenheidsstreven halen we niet.*

Toen al stond in de rij van sprekers 'Nugteren Jr' en dat was Wim Nugteren (de latere wethouder in Alkemade) die toen een betoog hield over de belangen van de middenstand en het kleinbedrijf. *Historisch gegroeid, nu veelal zich stuk makend door bundeling*

van organisaties en inkoopcombinaties. De kritische spreker laat ook weer zijn goede kant zien: aan het eind van de vergadering geeft hij zich op als lid. In 1960 komt er een andere secretaris: Joh. Meijer. Manus van Bostelen wordt penningmeester.

Waar blijven de leden?

De nieuwe penningmeester Van Bostelen ziet weinig geld in de kas vloeien. Het aantal leden is al teruggelopen tot 43. Hoe kan dat nou? Er zijn 's zondags genoeg kerkgangers in de Gereformeerde kerk die lid zouden kunnen zijn van de A.R.P.. Hij neemt zich voor die mensen aan te schrijven. Het is de volgende (gestencilde) brief geworden:

Waarde vriend,

Zou het mogelijk zijn een kern van wijze mannen te vormen, om het antirevolutionaire bedrijf in Alkemade van de ondergang te redden? Om het antirevolutionaire bedrijf ten onzent weer opnieuw tot bloei en activiteit te brengen?

Zouden wij, Nederlanders van christelijke huize ons, voor het eerst of bij vernieuwing willen inzetten voor het voeren van een christelijke politiek?

Zou het misschien onze roeping zijn?

Zou U, ja zeer persoonlijk U bij deze kern willen behoren?

Waartoe ondergetekende bij dezen, U vriendelijk uitnodigt.

Zouden wij bijvoorbeeld eens per maand, uitgezonderd juli en augustus, bij elkaar kunnen komen, laten we zeggen in Nieuwe Wetering (in de school), bijvoorbeeld de eerste dinsdag van elke maand, om te beraadslagen over het hoe en het wat?

Waarom?

Omdat het goed en nodig is!

Gaarne zie ik uw reactie tegemoet.

Ik verwacht uw antwoord, en verblijf intussen, met vriendelijke groeten

Uw penningmeester (zonder centen) van de antirevolutionaire kiesvereniging "Nederland en Oranje" te Alkemade,

M. van Bostelen te Oude Wetering

Het levert 4 leden op!!

Dan maar de contributie iets verhogen en wel naar tien gulden (€ 4,55) per jaar. Voor wie dat teveel is, mag de penningmeester beoordelen welk ander bedrag betaald hoeft te worden.

Voorzitter en raadslid Piet van der Velden overlijdt op 7 maart 1962; zijn opvolger in de raad wordt Dirk van Nieuwkoop, maar die overlijdt plotseling op 23 juli 1965. In zijn plaats komt Joh. Meijer in de raad, die nog steeds secretaris is van de kiesvereniging. Hij heeft ook in de periode 1966 - 1970 zitting in de raad.

In 1968 is het aantal leden teruggezakt naar 41. De jaarvergadering bezoeken 8 leden, waarvan 4 bestuurslid zijn. De penningmeester heeft nog 14,36 gulden (€ 6,50) in kas. Hij klaagt erover dat hij niet

overal erg vriendelijk wordt ontvangen als hij de contributie komt ophalen. Daarom wil hij stoppen met het penningmeesterschap. Hij laat zich overhalen en schrijft in de notulen: *Na nader overleg wil hij toch nog enkele jaren zijn diensten aan onze vereniging toewijden.*

In dat jaar hebben vertegenwoordigers van de landelijke Katholieke Volks Partij (KVP), de Anti Revolutinaire Partij (ARP) en de Christelijke Historische Unie (CHU) de koppen bij elkaar gestoken en een 'Groep van achttien' gevormd, (die overigens uit 21 mannen bestond). In een interim-rapport doen zij suggesties over het voeren van een eenduidig beleid in de landelijke politiek. Ook in Alkemade organiseren de drie afdelingen een discussieavond. Daaraan vooraf krijgen alle leden een enquêteformulier toegesonden. Daarop kunnen ze vragen beantwoorden. Slechts 10% levert het formulier in! De secretaris verzucht in zijn notulen: *Een vervelende gang van zaken. En wij denken dan maar vaak aan de woorden van wijlen onze voorzitter P. van der Velden, die eens zei: het is een ontmoedigend werk, maar zorg er alleen voor dat de vereniging blijft bestaan.*

Een nieuwe politieke groepering

In januari 1970 maken enkele inwoners de oprichting van een nieuwe partij bekend: Vereniging Gemeentebelangen Alkemade (V.G.A.). Prompt stuurt secretaris Van Bostelen een brief naar twee protestantse deelnemers, waarin hij onder andere schrijft: *Tot nog toe is het ons als zwakke minderheid gelukt om twee man in de gemeenteraad te krijgen. Dank zij aller medewerking, ook van vrijzinnige en humanistische zijde of anders gezegd van liberale en socialistische kant. Jammer dat u daaraan niet wil meewerken, ja jammer, dat u dit tracht te verstoren door een nieuwe politieke groepering op te richten op plaatselijk niveau. U en uw medestanders hadden beter, zij het op critische wijze, mee kunnen werken aan het verstevigen van deze a.r.p. - c.h.u. combinatie.* En verder: *Door uw actie kunt u de K.V.P. weinig kwaad doen, ook al ontnemt u haar een paar honderd stemmen, ze blijft toch groot en sterk genoeg. Maar wij, onze protestantse groepering, wordt door het ontnemen van misschien maar honderd stemmen al reeds dodelijk getroffen. Is dat uw bedoeling? Ik kan dit moeilijk geloven. Ik vrees echter dat dit wel de gevolgen zijn. En daarom is mijn (ons) advies: stem niet op 'gemeentebelang' en maak er geen propaganda voor.* Het heeft niet mogen baten. De V.G.A. kwam met vier man in de raad en dat ging alleen ten koste van de K.V.P.

Het enige A.R.P.-raadslid Joh. Meijer verkoopt begin 1971 zijn levensmiddelenzaak in Oude Wetering. Hij vertrekt met zijn gezin uit de gemeente en vestigt zich in Amstelveen, waar hij kantoorwerk gaat verrichten. Penningmeester Van Bostelen is er eigenlijk teleurgesteld over. Hij schrijft: *Hij gaat er dus tussenuit en wij komen zonder secretaris te zitten. Er is voor de raad een opvolger, namelijk Wim Nugteren, de volgende kandidaat op de lijst. Een secretaris is niet te vinden.* Dan neemt Van Bostelen dat karwei

er ook maar weer tijdelijk bij. Niet graag, want hij vindt dat de vereniging 'ontbindingsverschijnselen' gaat vertonen. Er zijn nog maar 32 leden en het bestuur valt bijna uiteen. Vergaderen gaat niet, want de bestuursleden komen niet opdagen. En als een bestuurslid wordt 'aangewezen', bedankt hij ervoor. *De Nieuweweteringers moeten eens de koppen bij elkaar steken en er één uit hun midden aanwijzen,* verzucht Van Bostelen, *Een gelovig, moedig en ambitieus jongmens graag.* Er is nu ook leuk nieuws: het eerste vrouwelijke lid van de A.R.P. meldt zich: Rie Nugteren.

Trekken de christelijke partijen voortaan gezamenlijk op?

De komst van de V.G.A. drijft de vertegenwoordigers van de drie christelijke partijen steeds dichter in elkaars armen. De suggestie wordt al geuit om bij de volgende verkiezingen met één lijst uit te komen. Als voorschotje is in november 1972 een gezamenlijke verkiezingsbijeenkomst gepland in verband met de Tweede Kamerverkiezingen, nu het kabinet Biesheuvel is gevallen. Als spreker is uitgenodigd professor W. Albeda.

Binnen de A.R.P. Alkemade stelt het bestuur 'een commissie voor gemeentezaken' in. De aangezochte leden R. Brunt, C. Langhout, P. Vink, K. Vreeken en M. van Bostelen zullen zich intensiever bezig houden met zaken die met de gemeente Alkemade te maken hebben. Maar als de voorzitter in de bestuursvergadering vraagt wie er gisteravond de raadsvergadering heeft bijgewoond, blijkt niemand daar geweest te zijn. . . .

De bestuursvergadering noemt Van Bostelen 'praatavonden'. Ze beginnen om 20.00 uur bij iemand thuis, maar 'de vrienden' druppelen tot 21.00 uur binnen, waarna pas echt gepraat kan worden. In de bestuursvergadering van 12 september 1973 wordt een begin gemaakt met de oprichting van een afdeling van het 'Christen Democratisch Appel', een C.D.A.-afdeling. ARP-voorzitter Jac Verweij waagt zich er niet aan om daar tijd in te steken. Hij vraagt C. Langhout en P. Vink zich hiervoor in te zetten. De twee maken nogal bezwaar en tonen geen enkel enthousiasme. Afspraak is: als jullie anderen er warm voor krijgen, mogen die jullie plaats innemen. Er komt een werkgroep die de verkiezingen in 1974 moet voorbereiden. Een aanvoerder en onpartijdig voorzitter wordt daarvoor gevraagd: plaatsgenoot J. Nooij, die voor de K.V.P. zitting heeft in de Provinciale Staten van Zuid-Holland. De ARP levert twee man, de CHU ook twee man en de KVP vier man. Tinus Verboon fungeert als secretaris. De afdeling Rijpwetering van de KVP gooit gelijk roet in het eten door te eisen dat er vijf KVP-ers in de werkgroep moeten zitten en maar één van de ARP en één van de CHU. Als de kandidatenlijst wordt samengesteld dan moeten er twee KVP-ers van Rijpwetering op verkiesbare plaatsen komen te staan. Zo niet dan gaat de Rip onder eigen vlag de verkiezingen in. De ARP vindt dit te ver gaan en neemt genoeg met een vertegenwoordiger van de protestantse groeperingen op plaats 3 of 4 en vervolgens op plaats 7 of

8. Na een stevige discussie komt de kieslijst er als volgt uit te zien: Op de plaatsen 1 en 2 een KVP-er uit Roelofarendsveen, plaats 3 ARP-er, plaats 4 KVP-er uit Rijpwetering, plaats 5 KVP-er uit Oud Ade, plaats 6 KVP-er uit Nieuwe Wetering, plaats 7 KVP-er uit Roelofarendsveen, plaats 8 KVP-er uit Rijpwetering, plaats 9 een CHU-er, plaats 10 en 11 KVP-er uit Roelofarendsveen en op plaats 12 een KVP-er uit Kaag.

Secretaris Van Bostelen vindt het nu welletjes

Bij de stukken zit een ontwerp van een briefje van secretaris H. van Bostelen, gedateerd 'vroege voorjaar 1974', waarin hij optekent:

Ondergetekende bericht u bij dezen dat hij de functie van secretaris niet langer ambieert. Ik wil het secretariaat nu binnen zo kort mogelijke tijd aan een ander overdoen. Niet dat daar moeilijkheden zijn binnen het verenigings- of bestuursverband, maar ik gewoon, om strikt persoonlijke redenen, de tijd acht gekomen om hier afstand van te doen. En daarom wil ik zo brutaal zijn om aan een commissie van drie, te weten J. Verweij, K. Vreeken en W. Nugteren op te dragen deze zaak tot een goed einde te brengen en iemand of een tweetal aan te wijzen, waarvan er één het secretariaat op zich wil nemen, teneinde op deze wijze de vereniging de goede zaak van de A.R.P. van dienst te zijn.

U hoeft mij niet meteen uit het bestuur te kiezen; ik wil nog wel wat administratief- en/of loopwerk verrichten voorlopig, maar van de functie als zodanig wil ik af.

Trouwens, ik ben altijd nog penningmeester. Dat hoop ik dan nog één jaar vol te houden.

Vervolgens doet de goede man een suggestie wie hem als secretaris zou kunnen opvolgen en dat is P. Vink.

Wat er is gepasseerd, vermelden de stukken of de verslagen niet, maar Van Bostelen gaat gewoon door als waarnemend secretaris. En hoe! Hij schrijft links en rechts brieven, soms van zes pagina's, om mensen te activeren voor de plaatselijke politieke zaak. En dan kondigt de volgende aan te gaan stoppen en dat is voorzitter Jac. Verweij. Hij wil nog het resultaat van een bijeenkomst afwachten, die georganiseerd werd om de jongeren tussen 16 en 36 jaar te interesseren voor de politiek. Hiervoor is de assistentie ingeroepen van de Arjos, de jeugdorganisatie van de landelijke A.R.P. Een avond wordt opgetuigd 'dóór jonge mensen vóór jonge mensen', waarvoor als spreker is gevraagd Fred Borgman uit Aalsmeer. Er gaan ruim 80 uitnodigingen de deur uit naar jongeren van gereformeerde huize. Het gaat op 23 januari 1975 gebeuren in het jeugdgebouw achter de Gereformeerde kerk.

De opkomst is bedroevend. Er komt één (!!!!!) jongere. Verder zijn aanwezig: de spreker, 3 Arjosleden uit

Wie was Hermanus van Bostelen?

Geboren 9 maart 1908 te Bilderdam
Gehuwd met Neeltje Jacoba Horsman (1911-1996), waarmee hij 4 kinderen kreeg, Zijn beroep was aanvankelijk boerendaggelder, later werkte hij achtereenvolgens bij het graantransport en Nugteren, bij Boot Beton, bij de Heidemaatschappij en IBB Kondor.

Van Bostelen was een erg gelovig man. De politiek kreeg na de oorlog zijn belangstelling toen hij in 1947 lid werd van de plaatselijke ARP-afdeling. Toen Jaap Verweij op 17 juni 1952 als secretaris vertrok, volgde Van Bostelen hem op. Vervolgens nam hij in maart 1959 het penningmeesterschap over; Joh. Meijer voerde het secretariaat. Bij diens vertrek uit de gemeente kon, tot grote ergernis van Van Bostelen, geen secretaris worden gevonden, dus nam hijzelf de taak waar. En dat bleef hij waarnemen tot het einde van de ARP-kiesvereniging in Alkemade in 1980. Het voeren van christelijke politiek zag Van Bostelen als een stukje arbeid in Gods koninkrijk en als het koningschap van Christus over de wereld, waarvoor inspanning wordt gevraagd van Zijn volgelingen.

Deze secretaris heeft heel veel aantekeningen nagelaten. Interessant, lezenswaardig maar in dit kader te uitgebreid. Zo treffen we een notitieblokje aan met een 5-tal (!) brieven die hij in 1976 zendt naar Hannie van Leeuwen om haar te strikken voor een spreekbeurt in Rijpwetering. Hannie reageert niet op de brieven, maar komt wel op 6 januari 1977 een spreekbeurt houden. Zij verontschuldigt zich met de mededeling, dat zij haar afspraken altijd telefonisch maakt! Van Bostelen heeft meermalen pogingen gedaan om zich terug te trekken, zoals uit bijgaand artikel blijkt. Veel plezier zal hij niet aan zijn bestuursfuncties hebben gehad. Tussen de stukken zit een schrift met het opschrift 'Perikelen, klaagzangen en herinneringen'. Daarin klaagt de man al in zijn jaarverslag 1954-1955 over het gebrek aan interesse bij de leden. Zelf houdt hij het vol, maar vraag niet hoe.

In november 1979, kort na een ledenvergadering, heeft hij een brief klaar liggen voor zijn collega-bestuursleden, maar geeft de brief niet af. Enige maanden later, schrijft hij, weet hij niet eens meer wat hij precies heeft geschreven *hoewel ik*

wèl weet waar het om gaat. Maak het me verder niet moeilijk. Overleg onderling wat er gebeuren moet tot 1 april en laat mij er zo veel mogelijk buiten. Laat de verdwijning zo geruisloos geschieden. Niet proberen hem ervan terug te houden. Ook geen praat over maken. Ik ga weg zonder een traan te laten. 'k Heb een jaar of dertig in het bestuur gezeten.

Van Bostelen heeft aantekeningen nagelaten, die hij schreef op lege enveloppen of op de lege achterkant van drukwerk. Zo heeft hij al de tekst klaarliggen voor zijn afscheid, waarin hij de nodige adviezen geeft:

Mag ik van jullie verwachten dat wanneer ik per 1 april opstap als secretaris, nadat ik 2 x 10 jaren als zodanig heb gefunctioneerd (doch zonder veel spirit, vitaliteit, verzuchtend, als samenbindende factor, in geestelijk of maatschappelijk opzicht) ben bezig geweest, het kwijnende bestaan van onze a.r.-kiesvereniging gaande te houden en daar in zeker opzicht in ben geslaagd. Een kwijnend bestaan moge dan een ondankbaar werk lijken, ik heb er toch geen spijt van dat ik het met medewerkers van andere goedwillende en welmenende deelgenoten heb mogen doen, al heb ik niet veel meeleven ondervonden van het gros der leden, noch van de kerkelijke buitenwacht, noch van de maatschappelijk- of burgerlijk geïnteresseerden.

Zijn vertrek is in 1980. Oud-voorzitter Jaap Verweij schrijft een brief naar het bestuur. Daarin staat: *Voor Van Bostelen heb ik ook goede woorden. Deze secretaris die in zijn lange loopbaan het van alle bestuursleden zal winnen. Wat hij aan arbeid als secretaris en penningmeester heeft verricht, grenst aan het uiterste kunnen. Hoeveel notulen zijn door hem geschreven. Ik verzeker u dat, als er eens iemand de moeite zal nemen er eens in te lezen, zal hij denken, wat wij zeggen en dat is: dat was nog eens een secretaris, die niets en dan ook niets aan de vergetelheid prijs gegeven heeft, maar wel vastgelegd heeft voor hen die nog belangstelling hebben voor zijn werk.* Wat deze Jaap Verweij als wens schrijft, is dus uitgekomen, want wij hebben alles gelezen. Voor al zijn werk ontvangt Van Bostelen in augustus 1980 van zijn collega's een goedgevulde fruitmand.

Naast zijn bemoeienis met de plaatselijke A.R.P.-afdeling was Van Bostelen bode van het Groene Kruis, waarvoor hij bij de één wekelijks, bij de ander maandelijks of jaarlijks de contributie ophaalde. Het penningmeesterschap van de schaakvereniging Utile Dulci heeft de man ook uitgevoerd. Verder was hij actief voor de Mannenvereniging van de Gereformeerde kerk en bij de CNV-vakbond.

Aan zijn ijverig leven kwam op 2 augustus 1996 een einde en kon hij te ruste worden gelegd bij zijn vrouw die zes maanden voor hem was overleden.

Leiden, 5 bestuursleden, 1 jeugdleader van de kerk, 2 leden van de plaatselijke P.P.R. en 'een bedroefde secretaris', die schrijft: *Het is dus een fiasco, maar dankzij de 2 PPR-mensen is het geen verloren avond geworden. Er kwam een leuke discussie uit voort. Maar het doel, contact maken met Alkemades Gereformeerde jeugd, is totaal in de as gezakt. Een negatieve demonstratie van Oude Weterings jeugd door de vriendelijke uitnodiging zo af te wijzen. Dit was een kouwe does met pijnlijke gewaarwordingen.*

De toch al aanwezige desillusie bij voorzitter Verweij en secretaris/penningmeester Van Bostelen heeft nu het dieptepunt bereikt. Zij doen het niet meer. Als hun opvolgers hebben zij op het oog: Jan Verhoeven als voorzitter, Gert Goedhart uit Nieuwe Wetering als secretaris en Dirk Vreeken of Bas Vergunst als penningmeester. Verhoeven en Vreeken stappen er in, maar een secretaris is weer niet te strikken. Dus. . . gaat Van Bostelen als waarnemend secretaris stug door.

Raad van de gemeente Alkemade in 1975 bij het vertrek van burgemeester P.M.F. Smolders:

Staande: Jan Koek (VGA), Klaas Uit den Boogaard (CHU), Goof van der Poel (CDA), Dirk Akerboom (CDA), Wim Nugteren (CDA), wethouder Niek Rietbroek (CDA), burgemeester Smolders, wethouder Niek Verhaar (CDA), Jan van der Hulst (CDA), Lon Elstgeest-Vesseur (CDA), Fons Zwartelé (notulist), Henk van Duijkeren (VGA). **Gehurkt:** Joop Kret (VGA), Paul van der Meer (CDA), Wim Klerks (CDA), Anton van der Geest (CDA), Dick van der Meer (VGA), P.Th.M. Brama (gemeentesecretaris)

Foto-archief J.W. Kret

Het CDA komt er aan

De totstandkoming van het CDA gaat met de nodige strubbelingen. In het bijzonder de grondslag is een heikel punt; het Evangelie als richtsnoer aanvaarden ligt bij de KVP niet zo zwaar. Er blijkt ook een nogal groot verschil van opvatting te bestaan over de zondagsrust en de zondagsheiliging, met name de openstelling van winkels en de openbare activiteiten van uitvoeringen op cultureel- en ontspanningsgebied op zondag wringt tussen protestanten en katholieken. De discussie ontbrandt ook binnen de ARP want er wordt verschillend gedacht over het loslaten van

vroegere opvattingen en het toelaten van nieuwe. Ze komen er niet uit!!

In Alkemade vergaderen de drie kiesverenigingen al gezamenlijk. In de jaarvergadering van 22 maart 1977 bespreken zeventien mannen (!!) de heikele punten van deze gemeente: een winkelcentrum aan de Meerkreuk, een nieuwe sporthal die wel 3½ miljoen gulden (€ 1.588.230,--) kost en een camping in de Veenderpolder. Ondanks de toen geuite bedenkingen is alles gerealiseerd.

De raadsverkiezingen in 1978 brengen weer heel wat leven in de brouwerij. Doen de drie christelijke partijen mee met één lijst? De VVD heeft aangekondigd zelfstandig te gaan draaien. De progressieve kant zal zich presenteren in een 'Progressief Akkoord', terwijl de VGA ook doorgaat. De kiezer heeft dus veel keus. Maar wie brengen de drie christelijke partijen in de raad? Uit den Boogaard (Klaas) stopt. Wie schuift het bestuur van de CHU nu naar voren? Het ARP-bestuur is niet zo erg tevreden over sommige raadsleden. *'Zij stellen niet zo veel voor, anderen zijn vrijbuitiger en emotioneel'*, staat in de notulen. De volgorde van de eigen kandidaten regelen de CHU en de ARP gezamenlijk. Door middel van een punten-systeem wordt de volgorde:

Wim Nugteren, Kitty Verbaas, Martien Verboon, Dick Nagtegaal en Cock de Blaey. Maar om de CHU-kandidaat op een iets hogere plek op de kieslijst te krijgen, lukt niet. De KVP zit vast aan afspraken tussen de verschillende dorpen en wil dat niet wijzigen. Kitty komt daardoor pas op de 10e plaats, maar halen de drie samen optrekkende partijen zoveel zetels, nu er nog drie andere partijen meedoen? De CHU is hevig verbolgen over de gang van zaken. De drie partijen zouden samen optrekken en nu dreigt er één buiten de boot te vallen. Dat is niet collegiaal. En dat terwijl de CHU zoveel goede argumenten meent te hebben om in de raad te komen, zoals: een vrouw in de raad, komend uit het dorp de Kaag dat nog niet in de raad is afgevaardigd en één van de drie partijen vertegenwoordigend. Maar ondanks dat veel Kagenaaars, die normaal op andere partijen stemmen, haar willen steunen, houdt Rijpwetering voet bij stuk. Als Kitty in de raad moet komen, zullen er 438 voorkeurstemmen op haar moeten worden uitgebracht.

De verkiezingen lopen uit op een verlies van 11 naar 8 zetels, net een meerderheid in de raad. De uitslag veroorzaakt grote beroering in de CDA-gelederen. Klaas Uit den Boogaard (CHU-voorman) had al vóór de verkiezingen laten blijken dat hij de volgorde op de kieslijst niet billijk vond, maar nu de CHU er helemaal naast staat, uit hij zijn grieven in de eerstvolgende fractievergadering en zet ze op papier richting CDA-bestuur. Het was voor hem 'over en uit' en hij wil er zelfs geen lid meer van zijn, terwijl de verstandhouding tot de KVP in zijn tijd zo goed was. En hij is niet alleen, die ongeschonden uit de verkiezingsstrijd komt. Ook wethouder Niek Rietbroek wordt gepasseerd. Verbitterd besluit ook hij van alles afscheid te nemen.

Klaas Uit den Boogaard neemt in 1978 afscheid van de politiek en van zijn politieke 'vrienden' in de bovenzaal van Westeinde 5, het voormalige postkantoor, dat nu is ingericht als 'kantine' voor het gemeentepersoneel.

V.l.n.r.: Jan van der Hulst (KVP/CDA-raadslid), Toon van Scheppingen (oud-KVP-raadslid), M.F. Uit den Boogaard-de Bel, Klaas Uit den Boogaard (oud-CHU/CDA-raadslid), Niek Verhaar (KVP/CDA-raadslid). Foto-archief J.W. Kret

Blijkens de notulen zijn alle CHU-ers en ARP-ers erg ontevreden. Stuk voor stuk luchten ze in de bestuurs- en fractievergaderingen hun hart, waarbij vooral Rijpwetering er slecht van af komt. 'De LTB is machtig, te machtig in Rijpwetering.'

Het ARP-bestuur gaat toch verder en nodigt een voorman van de eigen partij uit om een lezing te houden, namelijk V.H. Bruins Slot. De nog niet stuk te krijgen secretaris Hermanus van Bostelen schrijft *een flink breedvoerige, gloedvolle en indringende convocatie en brengt die persoonlijk bij circa 90 adressen van 30 leden en 60 niet-leden, jonge mensen en vrienden en bekenden, oud-leden, kerkenraadsleden*. De opkomst is: 5 leden en 2 belangstellende dames. Met de 3 bestuursleden mee gerekend, horen 10 mensen de spreker aan.

Dit doet bij Van Bostelen de deur dicht. Voor hem heeft de zaak afgedaan. Hij kapt ermee. Per 1 april 1980 wil hij *'de pen neerleggen, beëindig ik m'n functie als secretaris. Dan is ook deze periode uit mijn leven ten einde gekomen.'* Alleen: hoe kleedt hij dat aan? Hij wil zo geruisloos mogelijk vertrekken. Het moet op een slimme manier gebeuren, want bij eerdere aankondigingen is het niet gelukt. Hij wil er nog eens rustig over nadenken, hoe hij deze zaak gaat afwikkelen.

Het is nog 1979 als landelijk wordt aangestuurd op de definitieve fusie tussen KVP, ARP en CHU. Van Bostelen heeft het hoge woord van zijn vertrek nog niet uitgesproken, maar is wel bezig de andere bestuursleden, die net als hij toe zijn aan het beëindigen van hun werkzaamheden, erop voor te bereiden. In de bestuursvergadering van november van dat jaar zegt secretaris Van Bostelen, volgens de notulen: *Het was de zoveelste teleurstellende ledenvergadering. Want ondergetekende heeft niet meer de moed of de lust om nogmaals onderuit te gaan. Wij nodigen een bekende spreker uit, verzoeken leden en*

belangstellenden te komen luisteren en mee te praten en dan komen er 10 mensen. Dus wat moet ik nog? Ik durf geen ledenvergadering meer aan te kondigen. Ik schaam me een beetje. Ik laat het over aan de jongelui om nog iets te ondernemen. Gaat volgend jaar het CDA met een nieuw elan van start? 't Is te hopen. De fut is eruit, ook bij het bestuur. Alleen hun ARP-vertegenwoordigers in de raad en in het CDA zijn nog geïnteresseerd bezig.

De vereniging wordt opgeheven

De opheffingsvergadering van de Anti Revolutionaire Kiesvereniging 'Nederland en Oranje' te Alkemade is op 23 september 1980. Op die avond moeten de leden nog wel het fusieprotocol goedkeuren. Er zijn met de bestuursleden mee 9 mannen aanwezig. In zijn verslag daarvan (zijn laatste) haalt secretaris Van Bostelen weer alles uit de kast: *De leden zijn lid van de vereniging, ontvangen een convocatie om samen te komen, waartoe zij ook verplicht zijn om hun politieke organisatie, die Anti Revolutionair heet, te komen. Die naam betekent: gedenk uw Schepper, die u opdracht gaf deze aarde te bewonen, te bebouwen,*

te beheren in afhankelijkheid van Hem, die ons leven heeft verlost en vrijgemaakt, door Jezus Christus, onze Priesterkoning, aan wie gegeven is alle macht in de hemel en op de aarde. Op aarde leven wij als Zijn onderdanen en rentmeesters in het chaotische leven van alle dag. Het is voor het bestuur niet prettig als de leden niet betrokken zijn bij de politieke activiteiten. Het CDA wordt de politieke werkplaats voor KVP, CHU en ARP. Dus vrienden: vat moed en toont u strijdvaardig.

Van Bostelen is ook penningmeester. Hij maakt in september 1980 de kas op en ontdekt dat er na afrekening met het partijbestuur in Den Haag nog 19 gulden (€ 8,60) in de kas zit. Zijn kosten heeft hij in dat jaar nog niet verrekend. Hij neemt genoeg met het overgebleven bedrag.

De bestuursleden spreken af dat ze nog eens bij elkaar zullen komen om na te praten en over de huidige politieke gang van zaken te praten, maar volgens een aantekening in de stukken is dat er niet meer van gekomen

Wandelen langs de Historie van de Oude Veen

Na een periode van ruim twee jaar voorbereiding is het dan zover dat deze maand een unieke wandeltocht van start gaat.

Vanuit het Historisch Centrum is het mogelijk om ieder weekend te vertrekken voor een wandeling langs historische plekken in Roelofarendsveen. De deskundige gids van de Stichting Oud Alkemade brengt op een luchtige en amusante manier de geschiedenis van Oude Veen tot leven.

Een gesprek met Pieter van Ruiten, 'ontwerper' van de route en al jarenlang gids in de Historische binnenstad van Leiden.

'Het rondleiden van groepen bezoekers door de oude binnenstad van Leiden met z'n meer dan dertienhonderd monumenten doe ik intussen al w eer heel wat jaren.

Ooit is die liefde voor oude gebouwen ontstaan doordat de vermaarde architect Piet van der Sterre, waar ik toen mee samenwerkte, mij uitnodigde voor een wandeling langs de gebouwen die hij in de loop van tientallen jaren had gerestaureerd. Onder andere de Hooglandse Kerk is meer dan twintig jaar zijn werkterrein geweest. Hij wees mij op de details van de bouwkunst uit vroegere eeuwen. Maar vooral door zijn 'verhaaltjes' was ik getroffen.

De liefde voor de historie en de oude gebouwen was bij mij geboren. De verhaaltjes zijn er in de loop van de jaren vanzelf bijgekomen.

Pieter van Ruiten als gids in Leiden. Hij weet meer van de stad dan menige Leidenaar!

Van het een komt het ander....

Het zal nu zo'n drie jaar geleden zijn dat ik met alle medewerkers van de Stichting Oud Alkemade een middag heb gewandeld door de binnenstad van Leiden. En hen heb laten genieten van de historie van de stad. Uiteindelijk beland je dan in de kroeg. Het laatste punt van de wandeltocht. Onnodig te vertellen dat je met een groep Veenders dan bijna de garantie hebt voor een feestje. Tel daarbij de enthousiaste reactie van de medewerkers van Oud Alkemade en het resultaat laat zich raden; zo'n tocht moest er ook in de Veen komen, vonden ze. Ik ben bang dat ik toen iets te vlug 'ja' heb gezegd..... Gelukkig was ik nog zover bij m'n positieven dat ik Marco Loos heb gestrikt om alle voorwerk te doen. Het opzoeken van verhaaltjes, geschiedenisstukjes en gebeurtenissen waarlangs een wandelroute zou kunnen gaan. Ik moet eerlijk zeggen dat ik dacht er

nooit meer iets van te horen. Het tegendeel bleek waar. Marco had Gerard van der Meer ingeschakeld om met hem mee te denken. En zie daar: na meer dan twee jaar kwam er ineens een seintje van Marco: "Ik heb de stukjes compleet". Tja, toen begon het pas echt. De puzzelstukjes moesten in elkaar gepast worden tot een historische wandelroute. En opnieuw kwamen de verhaaltjes er vanzelf bij. Intussen hebben Marco en ik de route als 'trayout' met verschillende groepjes gewandeld. De eerlijkheid gebiedt ons te zeggen dat we zelden zoveel 'veren' tegelijk hebben gekregen.

De medewerkers van de Stichting Oud Alkemade bekijken onder leiding van Pieter van Ruiten een hofje in Leiden en horen van hem een stukje geschiedenis van het hofje.

Wie zal dat betalen.....

Zeker niet zoete lieve Gerritje. En de Stichting Oud Alkemade zelf zit ook met een kas waar alleen maar de bodem van te zien is. De oplossing kwam toen ik de medewerkers van Woningbouwvereniging Alkemade een middag te gast had in de Leidse binnen-

stad. Toen hun directeur Rob Hensen hoorde van het initiatief voor een soortgelijke wandeltocht in de Veen, bood hij spontaan aan om Oud Alkemade te helpen met de financiering van de nieuwe activiteit. Zijn reactie was: "De mensen van Woningbouwvereniging Alkemade gaan dagelijks om met stenen en metselwerk. Dat ze daarbij een open oog hebben voor historische bouwwerken en de geschiedenis van de bouwkunst getuigt van hun bijzondere interesse voor het vak, wat vaak zo simpelweg als 'bouwvakker' wordt omschreven. De woningbouwvereniging is - net als de Stichting Oud Alkemade - trots op de dorpen en hun inwoners". Om vervolgens een belangrijke donatie te doen, waardoor de begroting sluitend werd en deze historische wandeling van start kon gaan.

Trots op de historie

Een Veender is inderdaad trots op de Veen. Ook op de geschiedenis daarvan. Het verdient grote bewondering hoe de veertig vrijwilligers van de Stichting Oud Alkemade omgaan met het historische erfgoed van de Veen. Hun museum is een lust voor het oog. De exposities getuigen van gevoel voor de geschiedenis. Van hard werken op de akker en op z'n tijd 'n feestje. Van de ondernemers die in de crisisjaren en de tijden rond de oorlog er voor zorgden dat er geen armoede was in de dorpen van Alkemade. Die verhalen worden met zorg bewaard en overgebracht op de volgende generatie. Ik wil daar graag mijn steun en medewerking aan geven en ben ervan overtuigd dat door de historische wandeltocht de kennismaking met het museum van Oud Alkemade een nieuwe impuls zal krijgen."

Van harte aanbevolen !!!

Een belevenis, want u hoort veel dat u nog niet wist!

Wandelen langs de historie van de Oude Veen

- wanneer:** iedere zaterdag en zondag start om 12.30 uur
- waar:** vanaf het Historisch Centrum van de Stichting Oud Alkemade
Saskia van Uylenburchlaan 22 te Oude Wetering
- kosten:** deelname aan de historische wandeling kost € 6,- per persoon
en is **inclusief** het toegangskaartje voor het museum en een drankje tijdens de 'napraat' in het museum
- reserveren:** aanmelden kan uitsluitend **per groep** die u zelf samenstelt
- minimaal 12 personen en maximaal 20 personen -
- informatie en reserveren via het secretariaat tel. 071 - 501 83 26**
of via www.oud.alkemade.net/reserveren

Zondag 5 september 2010

starten we met een nieuwe tentoonstelling. Deze heet

“Zorg is voor elkaar”

en zal geopend worden door mevrouw Annie Zoet-van der Poel.

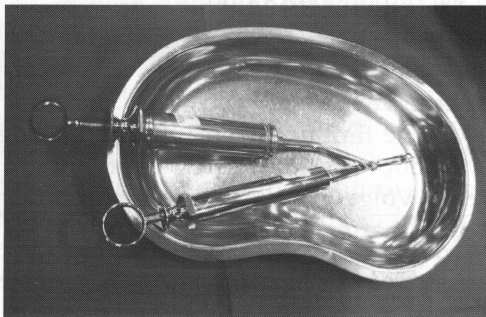
In deze tentoonstelling hebben we geprobeerd een beeld van de zorg in de gemeente te schetsen van toen tot nu en dat doen we met erg veel gebruiksvoorwerpen uit onder andere het Kruisgebouw, van de gemeente en uit onze eigen omvangrijke collectie.

Natuurlijk hebben we ook weer het een en ander aan prachtig fotomateriaal en er zijn veel folders en zelfs wat anekdotes.

Het verhaal van de zorg strekt zich uit tot buiten onze gemeente want wie heeft er niet in het ziekenhuis in Leiden gelegen?

Speciaal voor deze tentoonstelling hebben we contact opgenomen met het Rijnland Ziekenhuis en het Boerhaavemuseum.

Van het Rijnland Ziekenhuis hebben we het een en ander aan uniek film- en fotomateriaal uit het voormalige Elisabeth Ziekenhuis in de tentoonstelling mogen opnemen, terwijl we van het Boerhaavemuseum enkele bijzondere stukken in bruikleen gekregen hebben.

De tentoonstelling is weer het bekijken waard.

Uitnodiging

Op 8 oktober 2010 houden we onze jaarlijkse donateursavond.

Dit jaar staat deze geheel in het teken van Oud Ade en zal hij dan ook gehouden worden in het DORPSHUIS te Oud Ade, waar hij begint om 20.00 uur met koffie.

Op het programma staat de uitreiking van de Oud Alkemadeprijs, die dit jaar ook in Oud Ade is gevallen, en er is een uitgebreide vertoning van de foto's die pastoor Verkley ongeveer vijftig jaar geleden heeft genomen.

Koffie en entree zijn gratis voor donateurs en mensen die nog geen donateur zijn.

HERHAALDE OPROEP

Voor één van onze volgende tentoonstellingen vraagt de werkgroep, die de tentoonstellingen samenstelt, in bruikleen allerlei naaldwerk, zoals borduurwerk. We zouden het erg leuk vinden dit te mogen tentoonstellen.

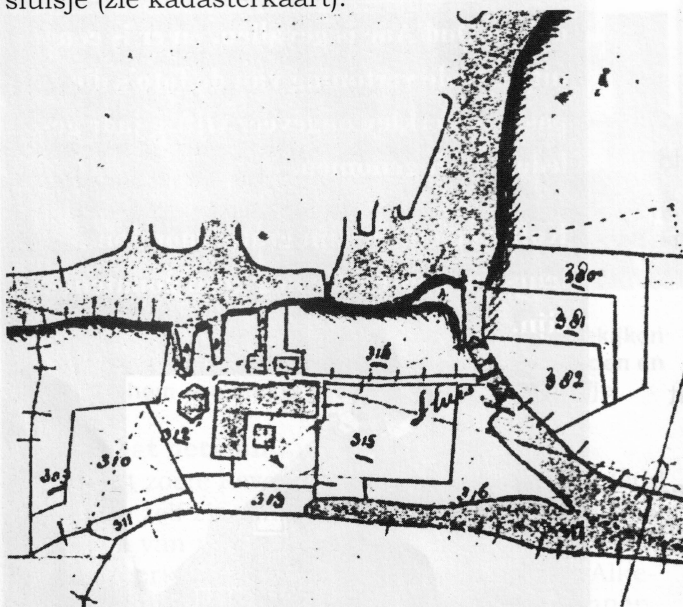
Wie ons kan helpen vragen wij contact op te nemen met mevrouw Riny van Klink, telefoon 071 – 3313508.

ZWARTEWEG 14 te OUD ADE

Anselm Verhagen en Ellen Faas hebben hun huis aan de Zwarteweg 14 te Oud Ade in de originele stijl geres- taureerd. Het bestuur van de Stichting Oud Alkemade wil dit werk waarderen met de Oud Alkemadeprijs.

Geschiedenis van het huis

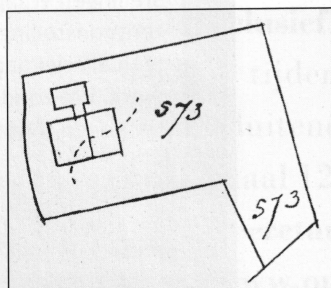
Op de allereerste kadasterkaart uit 1832 wordt het stuk grond, waarop later het huis aan de Zwarteweg 14 te Oud Ade gebouwd is, omschreven als twee percelen "bosch hakhout". Het gazon aan de zuidkant is in die tijd in gebruik als tuinland. De eigenaar is Jan van der Stap uit Delft. Deze stuk- ken grond zijn kadastraal genummerd als sectie F 380, 381 en 382. Het perceel is te bereiken via een bruggetje aan het einde van de Zwarteweg, en dan links via een bruggetje over het aldaar gelegen sluisje (zie kadasterkaart).

In 1870 is deze grond in bezit van de onder de Boekhorst/Zevenhuizen wonende Gerrit de Heus, die het hakhout opruimt en op het vrijgekomen erf in 1871 een huis laat bouwen (nieuw kadaster- nummer sectie F 573). Hij gaat daar niet zelf wo- nen, maar verhuurt het. De bewoners zijn achter- eenvolgend Maria Zandwijk-Mintzen, Hendrikus van Diemen, Johannes Rotteveel en Abraham Jan- sen. In 1884 worden huis en erf verkocht aan Mar- tinus van der Valk en consorten (= Johannes Ding- jan). Het huis wordt in die tijd bewoond door Jaco- bus van Egmond.

In 1885 vindt er volgens de gegevens van het ka- daster een gedeeltelijke afbraak plaats, maar wat precies is niet duidelijk (zie kadasterkaart hier- naast).

De volgende bewoner is N. Zoet, gevolgd door Jac. de Jong.

Nieuwe bewoners: de familie De Graaf

In 1900 worden huis en erf verkocht aan Klaas de Graaf. Oorspronkelijk is deze Klaas bouwman van beroep, maar later staat hij te boek als veehouder. Hij gaat het huis zelf bewonen.

Uit kadastergegevens blijkt dat er in 1910 een bij- bouw plaats vindt van huis, schuur en erf. In het archief van de gemeente Alkemade is te vinden dat er toen door aannemer Vrijburg een houten schuur en hooiberg op het erf gebouwd is.

Na het overlijden van Klaas de Graaf in 1913 ko- men huis en erf in bezit van zijn weduwe Cornelia de Graaf-Oudshoorn. In 1918 is de zoon van Klaas de Graaf, Cornelis Teunis, de nieuwe eigenaar en tevens bewoner van het pand. Hij is achtereenvol- gens landbouwer, veehouder en groenteteler. In 1933 staat het huis omschreven als een veestal met achterhuis, die eigenaar De Graaf door aannemer Vrijburg laat vernieuwen. Zijn zoon Nicolaas Jaco- bus, dan 14 jaar oud, legt voor deze nieuwbouw de eerste steen.

1933: de palen worden geslagen, maar we pauzeren even om te poseren voor de foto. Foto: familie Verhagen/Faas

Vijf jaar later, in 1938, laat De Graaf door diezelfde aannemer nog een schuur vernieuwen. De volgende bewoner is de zoon van Cornelis; Nicolaas de Graaf, dezelfde die als 14-jarige in 1933 de eerste steen voor de vernieuwde aanbouw heeft gelegd.

Huis en erf worden weer verkocht

Nadat deze telg van de familie De Graaf er jarenlang gewoond heeft verkoopt hij het huis in 1996 aan het echtpaar Deijn. Volgens de overlevering had de vorige eigenaar twee potten verf (rood en geel), waarmee hij al het onderhoud aan de boerderij ver- richtte. Of dat waar is weten we niet, maar aan het huis is veel achterstallig onderhoud; het is hard toe

aan een opknapbeurt. De familie Deijn maakt een begin met de restauratie: onder anderen wordt de elektrische installatie vernieuwd, gas aangelegd, er komen nieuwe kozijnen, het achterhuis krijgt een nieuw dak en een schuimbetonnen vloer. Bovendien wordt al het hout in huis behandeld tegen houtworm en boktor. Maar als zij het huis vier jaar bewonen moeten zij het wegens omstandigheden verkopen.

Weer een nieuwe eigenaar

In november 1999 krijgt Anselm Verhagen via via te horen, dat er waarschijnlijk een huis te koop komt in Oud Ade. Hij woont samen met Ellen Faas en vier kinderen in een nieuwbouwwijk in Oegstgeest. Van oorsprong zijn ze afkomstig uit Leiden. Zij zijn al langere tijd op zoek naar een woning op het plateland. Hun interesse is gewekt en ze gaan die winter een keer zo maar even kijken aan de Zwarteweg. De ligging van de boerderij is zo schitterend, dat ze niet verwachten dat ze ooit een kans krijgen om het te kopen, het is gewoon te mooi om waar te zijn. Op een ochtend in april 2000 hoort Verhagen dat het huis definitief te koop staat. Hij trekt de stoute schoenen aan gaat er om half acht 's avonds op af. Diezelfde avond om half 10 is de koop rond. Wel op die voorwaarde dat de eigenaar alles wat hij niet nodig heeft in en om het huis kan laten staan. Daaronder vallen een schapenwei met schapen, boerengereedschap, een prikslee en karrenvrachten rommel die bij de eerdere verbouwing uit het huis is gekomen.

Hokkerige indeling

Een restauratie blijkt hoognodig. De vorige bewoner is daar wel mee begonnen, maar aan de binnenkant is nog weinig gedaan. Zoals zoveel oude huizen is het erg "hokkerig". Een opkamer is er niet meer. Ze komen wel een oude kelder tegen die bij een vroegere verbouwing is volgestort met zand en puin. Uit diezelfde periode stamt het grote raam in het voorhuis aan de zuidkant. Midden in het voorhuis staat een immense gemetselde schoorsteen. Deze is zo zwaar dat het lijkt of het hele gebouw richting schoorsteen zakt.

Het in 1933 aangebouwde gedeelte staat op heipalen, maar het voorhuis is gebouwd op een laag zand met een stapelfundering van oude plavuizen, wat tot gevolg heeft dat de buitenmuur aan de noordwest kant wel 22 cm. verzakt is. Veel sierlijke details zijn er niet te vinden, het blijkt een sober gebouwd huis, zonder tierelantijntjes. In sommige raamkozijnen zijn nog wel een paar originele schuifluiken bewaard gebleven, die je aan de binnenzijde kon dichtschuiven (zie foto hiernaast). Het merendeel van deze luiken zijn er echter al uitgehaald en elders gebruikt, zoals in het plafond van de kippenschuur.

De verbouwing van start

Ze maken plannen voor de verbouwing. Voor het ontwerp van de kinderkamers op de achterzolder nemen ze een bevriende architect in de arm. Deze maakt een plan voor een indeling van de zolder. Vanaf de overloop is er nu een mooie doorkijk op de spanten van het dak. Verder richter ze het huis in naar eigen idee. De verbouwing gaat in gedeelten, zodat ze tussendoor de tijd hebben om na te denken over de volgende fase. Het gezin verhuist per direct naar Oud Ade. Zij ondervinden echter weinig of geen last van de verbouwingen. Omdat het huis zo groot is, hebben ze nooit het gevoel dat ze "in eigen huis kampeerden", maar gaan zo nodig gewoon in een ander gedeelte wonen.

Het huis opgekrikt

De grote klussen zijn uitbesteed aan derden. De rest klaren ze zelf. Het rieten dak is opnieuw gedekt door de firma Visser, volgens buurman Bart Opdam, zelf ex-rietdekker, is dat de allerbeste. Toen het oude riet van het dak af was, is eerst het verzakte gedeelte van de noordwest muur van het huis met behulp van een autokrik en een paar stevige balken opgekrikt. Het dak van het huis krijgt een stevige constructie door twee dragende stalen binten van 12 meter lang in het plafond te verwerken.

Op het dak worden isolatieplaten gelegd en daarna opnieuw met riet gedekt. De vloer wordt er uitgesloopt en er wordt lichtgewicht isolerend tempex aangebracht, met daaroverheen beton en een houten vloer.

De woning Zwarteweg 14.

De schuifluiken voor de ramen worden herplaatst. In de keuken ligt een oude stenen vloer, ze twijfelen lang of die mag blijven liggen, maar uiteindelijk gaat ook die eruit. Er wordt een degelijke moderne keuken ingebouwd met veel natuursteen, die heel goed blijkt te passen bij een oude boerderij. In het naast de keuken gelegen "washok" bevindt zich wel een vloer met heel oude plavuizen. Deze komen onder de vloer van het voorhuis vandaan, waar ze zijn gebruikt als stapelfundering van in de loop der jaren verdwenen muren. Energiebesparing staat hoog in het vaandel, de muren worden geïsoleerd en overal in het huis wordt dubbele beglazing aangebracht.

Buitenkant

De buitenmuur van het voorhuis was tot halverwege opgebouwd met de oude stenen uit 1870; de rest van het huis en de aanbouw met moderne stenen uit 1933. Verhagen heeft bij de restauratie het gehele voorhuis voorzien van oude stenen, bij het achterhuis blijven de nieuwere gehandhaafd. De onderste rij donkere stenen aan het voorhuis is afkomstig van een afgebroken boerderij.

Een ambtenaar van de gemeente Alkemade, die een inventarisatie van beeldbepalende panden maakte, heeft Anselm en Ellen gewezen op een bouwkundig interessant stukje aan de noordkant van het huis. Een rietendak, een pannendak en een schuurdak lopen alle drie in elkaar over. Verder zijn er nog een stenen en een houten muur en verschillende dakramen te zien (zie foto dak op pagina 13). En dat allemaal op een paar vierkante meter.

Achterhuis met pootafdrukken

De originele gietijzeren stalramen in het achterhuis zijn verwijderd, omdat die niet te isoleren waren. Daarvoor zijn houten ramen in dezelfde stijl geko-

men, voorzien van dubbel glas. Op het gasbeton ligt een vloer met hardgebakken klinkers, afkomstig van de Groningse gemeentewerf. Origineel liggen deze met de smalle kant naar boven, maar hier zijn ze plat verwerkt. Een leuk detail zijn de talloze diersporen die in de klinkers afgedrukt staan, waaronder pootafdrukken van watervogels, ratten en katten. Waarschijnlijk zijn de van klei gemaakte klinkers vóór het bakken in de buitenlucht gedroogd.

Tuin

Voor de aanleg van de tuin hebben ze een ontwerp laten maken door een tuinarchitect. Die heeft foto's gemaakt en aan de hand daarvan de tuin aangelegd, zodat men optimaal van het uitzicht kan genieten. En daar is hij ruimschoots in geslaagd. Vooral het uitzicht vanuit de zithoek onder de hooiberg is magnifiek. De aanleg van de tuin blijkt ook een grote klus. Ze zijn er een hele zomer mee bezig geweest. Hij is onderhoudsarm ingericht. Desondanks hebben ze er genoeg werk aan, want het is een oppervlakte van maar liefst 4200 vierkante meter.

Helemaal thuis in Oud Ade

Al met al zijn ze nu met tussenposen tien jaar bezig geweest met de verbouwing. Het huis hebben ze opgeknapt met degelijke materialen en de inrichting is zo dat ze er zo min mogelijk omkijken naar hebben. Helemaal af is het nog niet. Er komt nog een nieuwe slaapkamer aan de voorzijde en zo zijn er nog wel meer klusjes.

Ze hebben er geen moment spijt van gehad dat ze naar het platteland zijn vertrokken. Ze voelen zich echt thuis in Oud Ade. De kinderen hebben hier prachtige jaren gehad, met veel bewegingsvrijheid. Kom daar maar eens om in de stad. Met de buurt hebben ze het goed getroffen. Eens per jaar wordt er een barbecue gehouden waarbij de hele buurt aanwezig is.

Op de vraag hoe ze het vinden dat zij met hun huis in de prijzen zijn gevallen antwoorden zij: "Wij hebben nooit verwacht dat we hiermee een prijs zouden kunnen winnen. Het is een echte verrassing en we voelen ons zeer vereerd."

De verzorging als beroep

“De dokter heeft gezegd: 'Je bent gewoon kapot gewerkt, zo simpel ligt dat'. En daar kon ik het mee doen.” De toen 43-jarige wijkverpleegster Jannie Grotens belandde tot haar grote teleurstelling in 1986 in de WAO. Jaren van keihard werken en voor ieder-

een dag en nacht klaarstaan hadden ervoor gezorgd dat haar rug het begeven had. Na een ernstige val in augustus van het voorgaande jaar werd ze in het ziekenhuis opgenomen. Een zware operatie volgde, maar de behandelende chirurgen beloofden dat ze binnen twaalf maanden weer aan de slag zou kunnen. Die voorspelling is echter niet uitgekomen. In mei 1986 heeft ze haar werk uiteindelijk definitief moeten staken.

Een kale boel

Jannie Grotens is oorspronkelijk afkomstig uit Nijmegen. Vóór ze in de wijkverpleging terecht kwam was ze enige tijd kleuterleidster. Maar haar hart ging uit naar het verzorgen van zieken. Ze volgde daarom alsnog een 3½ jaar durende interne opleiding in het ziekenhuis, waarbij ze veel praktijkervaring opdeed. De opleiding bestond uit 11 maanden voor de kraamaantekening, 9 maanden voor de kinderaantekening en 2 jaar Sociale Academie.

Op 5 februari 1968 ging ze naar Roelofarendsveen om er als wijkverpleegster te werken. “Ik wist niet eens waar Roelofarendsveen lag”, vertelt ze. “Ze stuurden me naar Leiden; vandaar ben ik dwars door de besneeuwde polders van Oud Ade en Rijpwetering in Roelofarendsveen aangekomen. Ik weet nog dat ik me afvroeg: 'Mijn hemel, in wat voor gat kom ik terecht.' Je moet rekenen, ik was een stad gewend, en het was hier in de omgeving alleen maar weilanden en tuindersgebied. Allemaal even kaal, want de meeste bebouwing is later pas gekomen.”

Wijkverpleging met laarzen aan

Zuster Grotens ging boven het Wit-Gele Kruisgebouw aan de Spoorstraat wonen en runde het eerste jaar de wijk in haar eentje. Het Wit-Gele Kruis was niet de enige kruisvereniging in de omgeving. Op Oude Wetering had je Groene Kruis en in Leimuiden het Oranje Kruis. Ook die hadden hun klanten in de nieuwe wijken van Roelofarendsveen. De mensen konden zelf bepalen van welke kruisvereniging ze lid werden. In de praktijk kwam dat er soms op neer dat er op een ochtend wel drie wijkverpleegsters van verschillende kruisverenigingen in één straat aan het werk waren. Met de toenmalige wijkverpleegster van Wit-Gele Kruis in Rijpwetering, Ria Rusman, ruilde ze de weekenddiensten en vakanties. Die weekenddiensten liepen van zaterdagmiddag tot zondagavond. Maar als zuster Grotens bijvoorbeeld op bezoek bij familie of kennissen in Nijmegen wilde, lukte dat niet binnen die tijd. Er werd dan ook al snel ingesteld dat deze dienst van vrijdagmiddag tot maandagochtend zou lopen. Als ze Ria verving betekende dat ook het overbruggen van een groot gebied: Roelofarendsveen, Rijpwetering, Oud Ade, Hoogmade en een deel van Warmond. Een paar laarzen moest je altijd bij je hebben, dat was geen overbodige luxe. Om de haverklap liep je door de weilanden en drassig land te blubberen.

Door de bouw van nieuwe wijken in die tijd groeide de bevolking van Roelofarendsveen in korte tijd explosief, en daarmee ook het werk in de wijkverpleging. Zuster Grotens kreeg er een collega bij, Ria Koot, samen verdeelden ze het werk.

Lange dagen en zwaar werk

Maar het waren zware werkdagen. 's Ochtends om zes uur werd er begonnen met het spuiten van diabetici en de verzorging van zieken ouder mensen aan huis. Ook het afleggen van gestorven mensen behoorde tot de werkzaamheden. Een grote indruk maakte het op haar als er weer eens een kindje afgelegd moest worden dat verdronken was. Dat gebeurde regelmatig in die tijd. “Je kon het goed merken toen het nieuwe zwembad eenmaal geopend was en men serieus met zwemlessen begon. Het aantal verdrinkingen ging met sprongen omlaag”, aldus Jannie Grotens, “Er was natuurlijk wel een openluchtzwembad, maar dat stelde weinig voor; dat was alleen in de zomermaanden open. Zelf ben ik daar twee keer geweest, toen was mijn badpak door de algen zo groen geworden, dat ik het niet meer schoon kreeg. Ik heb het moeten weggooien.” Als er in een gezin een baby was geboren, ging ze na 10 dagen op bezoek voor de hielprik. Er werd

dan meteen een afspraak gemaakt voor de controles van de baby bij het consultatiebureau. Om hiervoor in aanmerking te komen moest men eerst wel lid worden van de kruisvereniging.

De zuigelingen- en kleuterconsultatiebureaus werden 's middags gehouden. Daar heeft zuster Grotens goede herinneringen aan. De consultatiearts was doorgaans een huisarts uit het dorp. Als de dokter voor een spoedgeval werd weggeroepen, zette zij voor de wachtende moeders koffie en probeerde ze op die manier wat gezelligheid te maken.

Regelmatig werd er op woensdagmiddag ingeënt. Soms wel 160 kinderen op één middag. Het was niet wettelijk verplicht, maar hier in de omgeving waren de meeste mensen wel overtuigd van de noodzaak om hun kinderen te laten inenten. Dat was hard werken, eerst moest zij de spuiten uitkoken, dan vullen met de inentingsstof en klaarleggen voor gebruik. De administratie, het invullen van de inentingskaarten, werd verzorgd door twee dames van de gemeente. Het was lopende band werk, en het was zaak de kinderen zo kalm mogelijk te houden. Als er één begon te brullen, werd die uit de rij gehaald en direct ingeënt, anders zou die de andere kinderen van streek maken.

Ook het uitleenmagazijn viel onder haar verantwoordelijkheid, menig Veender heeft uit handen van Jannie Grotens zijn of haar krukken, rolstoel, ondersteek of ander hulpmiddel in ontvangst mogen nemen.

Een onderbreking van het werk in Roelofarendsveen

Jannie Grotens heeft niet constant in Roelofarendsveen gewerkt. Zij is er in 1968 gekomen, maar na enige tijd onderbrak ze haar werk voor een half jaar om haar moeder te verplegen. Haar werk in Roelofarendsveen werd ondertussen door Ria Koot voortgezet. Jannie Grotens nam daarna een betrekking aan als wijkverpleegkundige in Lisserbroek, waar een nieuwe wijk opgezet moest worden. Daar heeft ze ruim vier jaar gewerkt. Maar toen "de wijk" daar eenmaal op poten stond en de gelegenheid zich voordeed, kwam zij weer terug naar de Veen. Daar had ze zich altijd thuis gevoeld. En bovendien woonden daar veel van haar vrienden en kennissen. Na haar terugkeer in de Roelofarendsveen werkte ze in de loop der jaren binnen de wijk onder anderen samen met zuster B.H.M. Kuyten-Swagemakers, zuster C.W.J. van Koeverden en tal van stagiaires van de HBO-opleiding Verzorging. Daarbij ging ze lessen in maatschappelijke gezondheidszorg (MGZ) geven aan verpleegkundigen in de ziekenhuizen in Leiden en Leiderdorp. Hiervoor had ze een twee jaar durende kaderopleiding gevolgd. Ook in Roelofarendsveen leidde zuster Grotens tal van cursussen op het gebied van zieken- en babyverzorging. Op de vraag of ze het niet vervelend vond om zo dicht op haar werk te wonen, zegt ze dat ze met dat extra werk nooit problemen heeft gehad. Eigenlijk was het wel fijn om 's avonds een cursus "in eigen huis" te geven, dan hoefde je niet meer over straat.

Bovendien wist ik in die tijd niet beter", aldus zuster Grotens. "Iedereen, ook ikzelf, verwachtte dat ik dag en nacht paraat was."

Grote veranderingen

Er is in de loop der jaren veel veranderd aan het werk in de wijk. In het begin liet de huisvesting in het oude gedeelte van Roelofarendsveen veel te wensen over. Vooral de huizen op de Kalkelwurft aan het Noordeinde, waar nu de gelijknamige kleuterschool staat, en de "Suiker en Bolwurft" aan het Zuideinde waren een verschrikking om in te wonen. Tocht, vocht, ongedierte, geen douche in huis, eigenlijk geen omgeving voor zieke of bejaarde mensen. Veel te onhygiënisch. Later zijn in het kader van de dorpsvernieuwing veel van deze huizen afgebroken.

Daarnaast werd er veel werk gestoken in de tbc controles. De zogenaamde Mantoux-schrapjes werden door de wijkverpleging gecontroleerd. Werd er een tbc-besmetting geconstateerd, dan was het de taak van de wijkverpleegster om de omgeving van de patiënt te controleren of er soms meer mensen besmet waren. De patiënten mochten wel thuis blijven. Ze kregen medicijnen die ervoor zorgden dat de ziekte niet besmettelijk meer was. In die begintijd werden de patiënten ook nog op een dieet met veel pap gezet om "inborst" te kweken. Een geofend oog, zoals dat van een wijkverpleegster, kon in één oogopslag zien of iemand gekuurd had. Ze hadden dan papkoppen, pafferige gezichten. In later jaren kwam men wel terug van een dergelijk papdieet. De opleiding voor wijkverpleegkundige is naar de mening van Jannie Grotens niet meer zo degelijk als vroeger. De studie heeft veel minder "ondergrond", veel theorie en weinig praktijkervaring.

Fusie van kruisverenigingen

De kruisverenigingen zijn verschillende keren gefuseerd, en werden daardoor in de loop der jaren steeds groter. De eerste fusie was met het Groene Kruis uit Oude Wetering. De gefuseerde organisatie

Leidsch Dagblad 7 september 1910:

Oude Wetering: Deze week gaat onze geneesheer Dr. N. van der Koogh, reeds zeven jaren op ons dorp gevestigd, van standplaats veranderen. Hij vertrekt namelijk naar Den Haag. Ons dorp heeft het recht een dergelijk man te betrouwen, wijl hij bij iedereen hoog aangeschreven staat, zowel om zijne kundigheden als om zijn alleszins goede eigenschappen.

ging verder onder de naam Interkruis. Dat was nog te overzien. Daarna werd er gefuseerd met meer kruisverenigingen in de regio onder de naam Plas-sengebied. Daardoor werd de organisatie ook steeds logger. De leiding zat in Papenveer. Maakte men eerst gecodeerde maandverslagen, nu besloot de organisatie dat er weekverslagen gemaakt moesten worden, zodat iedereen wist wat voor werk er gedaan werd. Dat betekende dat je veel meer tijd kwijt was aan de administratie. Op een werkbespreking in Papenveer, waar de papieren voor de weekverslagen werden uitgedeeld, werd door de wijkverpleegsters gevraagd of er in het doosje van die weekverslagen ook nog een secretaresse zat, die het administratieve werk voor hen kon opknappen. Daarnaast werden ook verzoeken voor aanpassingen aan een huis door de wijkverpleging behandeld. Dat deden ze dan samen met de districtsverpleegkundige. Bij voorkeur niet in het eigen rayon, omdat je dan het risico liep dat je te "eigen" met mensen was, wat later tot scheve ogen kon leiden.

Huisarts R.H.C. Glansbeek speldde op 27 november 1986 het Kruis van Verdienste van de Provinciale Kruisvereniging op het revers van Jannie Grotens.
Foto: Witte Weekblad.

Ook de consultatiebureaus konden niet meer bemand worden door de huisartsen uit het dorp, wat tot dan toe gebruikelijk was, maar met kinderartsen. Dat was wennen, want met de eigen dokters kon je bij wijze van spreken lezen en schrijven en nu kwam daar een vreemde. Eén van de eerste consultatiebureau-artsen was iemand met een grote hond, die tijdens het werk

in de auto zat. Als het werk erop zat mocht hij los, even een rondje als een dolleman door het consultatiebureau. Het gevolg was dat dan alles overhoop lag en onder de haren zat. Toen die hond ook nog eens losbrak en een buurkind in het oor beet, was het snel afgelopen en kon de kinderarts vertrekken. Daarna werd een andere kinderarts aangenomen waarmee men jaren zeer prettig heeft samengewerkt.

Niet achter de geraniums

Bij haar afscheid maakten velen van de gelegenheid gebruik haar de hand te drukken. Omdat zij ondanks haar beperking slecht kon stilzitten, zette zij zich tot 1994 met hart en ziel in voor het Zonnebloem- en Rode Kruiswerk. Daarin was ze al vanaf 1968 actief in haar functie als wijkverpleegster; maar nu had zij er meer tijd voor. Ze maakte deel uit van het bestuur van de Zonnebloem en hielp bij de organisatie van dagjes uit en boottochten en werkte 52 vakantieweken als boordverpleegkundige op het 1-2-3-schip van de Zonnebloem. Hoewel zij niet mobiel was, lukte dat werk wel. "Het was in hoofdzaak opdrachten geven, dus dat ging best." Ook het werven van nieuwe medewerkers behoorde tot haar taak. "Een rolstoel duwen kan ik niet meer, maar op allerlei andere manieren kan ik me gelukkig toch nog nuttig maken." In 1994 was Jannie Grotens mede-initiatiefnemer bij de oprichting van het Informatiepunt Ouderen. Hieraan heeft ze meegewerkt tot de bouw van het nieuwe zorgcentrum te Oude Wetering.

Verhuizen

Ondanks het feit dat zij haar werk niet meer kon verrichten, mocht ze van de kruisvereniging voorlopig wel in haar woning boven het wijkgebouw blijven wonen. Toen het wijkgebouw verbouwd moest worden, kon ze verhuizen naar de Googstraat in Oude Wetering, naar de oude dienstwoning van het Groene Kruis. En nu woont ze al enkele jaren zeer tot haar zin in een aangepast huisje aan de Mondriaanlaan.

Op de vraag hoe ze terugkijkt op haar vaak zware werk zegt ze: "Ik heb het nooit echt vervelend gevonden om bij nacht en ontij op te komen draven. Je moet immers niet vergeten, ik deed dit werk met hart en ziel. De meeste voldoening ervoer ik als ik zieken, die het om tal van redenen erg moeilijk kunnen hebben, weer op het rechte spoor kon zetten."

De 'open dag' op 27 juni j.l. was een geweldig succes: De buskaartjes voor de vier ritten met de oude Maarse & Kroonbus door het voormalige Alkemade waren allemaal verkocht. De belangstelling was dus groot en de passagiers hebben stuk voor stuk genoten van dit oude vervoermateriaal. Ook de chauffeur en 'de speaker' hadden het erg naar hun zin. Voor herhaling vatbaar?

De “echte” derby: DOSR tegen Weteringse Boys

In wat voorheen de gemeente Alkemade heette, kun je maar van één echte voetbalderby spreken en wel de wedstrijd tussen de burens s.v. Alkmania (vóór 1977 de r.k.s.v. Weteringse Boys) en de r.k.s.v. DOSR.

In dit artikel wordt een blik geworpen op deze derby en dan wel in het bijzonder de wedstrijden tussen Weteringse Boys en DOSR over de periode 1945 tot en met 1977.

Deze derby werd in die 32 jaar maar 18 keer gespeeld en dat kwam doordat beide verenigingen menig seizoen op een ander niveau speelden. DOSR kwam in de jaren tussen 1945 en 1977 uit in de 3^e en de 4^e klasse van de KNVB en in de 1^e klasse van de LVB. (Leidse Voetbal Bond – deze bond bestaat niet meer, zij is opgegaan in de KNVB.) Weteringse Boys kwam in de jaren tussen 1945 en 1977 uit in de 1^e en de 2^e klasse van die LVB en de momenten waarop de “echte” derby’s werden gespeeld, waren op die momenten dat beide ploegen uit kwamen in de 1e klasse van de Leidse Voetbal Bond, Afdeling Leiden.

Voor het eerst wordt de derby in competitieverband gespeeld op 3 oktober 1949 op het complex van DOSR, wat toen nog lag op de plaats waar nu Café Hoogenboom staat. De uitslag was 2 - 0 voor DOSR. Op 4 oktober 1949 werd over deze wedstrijd het volgende vermeld¹:

DOSR in 1B nog ongeslagen.

DOSR heeft na haar degradatie nog geen fout gemaakt en gaat dan ook ongeslagen aan het hoofd van de ranglijst. De overwinningen van de Roelofarendsveners zijn echter geen van alle indrukwekkend en ook van haar Zondag tegen Weteringse Boys gespeelde wedstrijd vallen geen grote daden te melden. Veertien minuten voor de rust liet de Weteringse doelman de bal uit zijn handen vallen, waardoor DOSR goedkoop aan de leiding kwam, terwijl de Roelofarendsveners in de tweede helft door Waasdorp de stand op 2-0 brachten.

De return van deze wedstrijd werd gespeeld op 5 maart 1950 op het terrein van Weteringse Boys. Een veld dat op dat moment nog onderaan het Kampie lag. (Het Kampie is een volksnaam voor de woningen aan de Goghstraat en de Kanaalweg in Oude Wetering). DOSR won wederom en wel met 5 - 0. Weteringse Boys degradeerde dat seizoen, maar kwam het jaar er na (1951) sterk terug door kampioenen te worden van de 2^e klasse LVB en wederom zaten de beide 1^e elftallen in dezelfde competitie. Op 30 september 1951 stond dan ook de wedstrijd Weteringse Boys – DOSR op het programma. Hierover werd het volgende vermeld:

Het meest verrassend is echter het gelijke spel (3 - 3) dat de Weteringse Boys thuis bevochten op DOSR. We gaven de Veenders meer kans, maar het blijkt dat de voetballers uit Oude Wetering eindelijk iets van een eerste klas-vorm gevonden hebben, hetgeen de spanning straks slechts kan verhogen.

Op 6 januari 1952 volgde de wedstrijd bij DOSR en men berichtte hierover:

De Weteringse Boys sloegen DOSR in het laatste kwartier (1 - 0).

Een voetbalwedstrijd tussen twee naburige plaatsen heeft meestal de bekoring in zich van een zekere rivaliteit. Deze eigenschap was ook in de wedstrijd DOSR-Weteringse Boys in ruime mate aanwezig. Jammer daarom, dat dit slechts het enige aantrekkelijke in deze wedstrijd was, of men moet daarbij ook de spanning in het laatste kwartier nemen, n.l. toen de maker van een doelpunt ook de wedstrijd zou winnen. Wat dit laatste betrof, sloeg de balans ten gunste van Weteringse Boys over en er zullen er maar weinigen geweest zijn die de Boys dit succes niet gunden.

Ook in seizoen 1952-1953 speelden de twee buurtgenoten tegen elkaar. De Weteringseboys konden dit slechts doen nadat ze een degradatiewedstrijd tegen r.k.v.v. Rijpwetering hadden overleefd.

Op 3 november 1952 berichtte de krant over de derby het volgende:

DOSR – Weteringse Boys.

De einduitslag 2 - 1 voor de thuisclub had, gezien het spelbeeld en de geboden scoringskansen voor beide doelen, even goed andersom kunnen uitvallen. Het spel, zowel van de gasten als van DOSR, viel bitter tegen en duidelijk droeg deze wedstrijd het kenmerk van een plaatselijk treffen. Gezien hun taaie volhouden hadden de Boys stellig wel een gelijk spel verdiend. Toen bij een ver schot doelman Bouwmeester van de Boys de bal niet klemvast had, was midden van der Tang er bliksemsnel bij en het eerste doelpunt lag in de touwen 1 - 0. Uit een vrije schop wegens hands op de rand van het strafschopegebied wist P. van Es met een welgericht schot over het muurtje heen de bal in het doel te plaatsen 1 - 1. In de tweede helft speelden de Boys veel enthousiaster en bijna hadden de Boys opnieuw de leiding genomen, toen van Es opnieuw uit een vrije schop keihard tegen de staander kogelde. Onder grote spanning verstreek de tijd en iedereen had zich reeds met een gelijkspel verzoend, toen uit een door Amsterdam genomen hoekschoop voor het Boysdoel een scrimmage ontstond, die eindigde met een doelpunt, waarbij niemand wist wie er nu eigenlijk gescoord had. De einduitslag werd hierdoor 2-1 voor DOSR.

¹Alle geciteerde voetbalverslagen zijn afkomstig uit de archieven van het Leidsch Dagblad en de Leidse Courant.

Pas in april (26 april 1953) volgde de returnwedstrijd en die eindigde in een 1 - 0 overwinning voor DOSR. DOSR werd in dat seizoen kampioen van de 1^e klasse van de LVB en de Weteringse Boys degradeerde naar de 2^e klasse.

Met grote koppen stond dan ook in het Leidsch Dagblad van 11 mei:

DOSR kampioen van afdeling Leiden. Weteringse Boys degradeert.

Een duizendkoppige menigte is in Roelofarendsveen getuige geweest van een spannende, enerverende kamp tussen de beide kampioenskandidaten DOSR en Oranje Groen. enz. enz.

De derby werd daarna jarenlang niet meer gespeeld. Pas in seizoen 1971-1972 stond deze weer op het programma. Dit doordat Weteringse Boys het seizoen ervoor kampioen was geworden van de 2^e klasse van de LVB en promoveerde naar de 1^e klasse. En in deze klasse kwam ook DOSR uit.

Over de wedstrijd van 24 oktober 1971 het volgende:

Weteringse Boys – DOSR 0-1

Voor aanvang van deze door ongeveer 1000 toeschouwers bijgewoonde derby werd Kees Boers van Weteringse Boys gehuldigd voor zijn 250^e wedstrijd voor het eerste elftal. In de 25^e minuut werd een doelpunt van Jan Overdevest afgekeurd. Na rust kreeg Weteringse Boys nog een goede kans, maar na elkaar raakten Jan Overdevest, Hans Bollen en Jos Cozijn het hout. Even later moest doelman Sjaak de Koning zich na een botsing laten vervangen door Van der Zwet. Tenslotte besliste Schouten de wedstrijd in de 35^e minuut door uit een corner in te koppen.

Op 19 maart 1972 stond de return op het programma en deze keer wist Weteringse Boys te winnen en wel met 0 - 3. Te vermelden valt dat Jan Overdevest, de spits van de Oude Weteringers (maar woonachtig in Rijsaterwoude) alle drie de doelpunten maakte. In seizoen 1972-1973 kwamen de twee burens wederom tegen elkaar in actie in de competitie. Op 1 oktober 1972 stond de wedstrijd weer op het programma. Men berichtte het volgende:

Weteringse Boys winnaar in pittige derby bij DOSR.

Voor de derby DOSR – Weteringse Boys was een grote belangstelling aanwezig welke genoten heeft van een pittige strijd waarin Weteringse Boys tenslotte met een 0 - 2 zege de DOSR arena mocht verlaten. Voor rust was het een gelijkopgaande wedstrijd waarbij Weteringse Boys goalie Bouwmeester het juiste antwoord had op de DOSR-aanvallen met open kansen voor Pim v.d. Meer, Jan Overdevest en Piet van Es. Laatstgenoemde rechtsbinnen P. van Es kwam 7 minuten voor rust tot scoren maar de goedleidendende scheidsrechter keurde het doelpunt af wegens duwen. Na rust een gelijk spelbeeld met een meer aanvallend DOSR en meer gevaarlijke uitvallen van Weteringse Boys. Na 15 minuten kwam Wet. Boys aan de leiding en dit uit een dieptepass van rechtsback Leo de Jong naar linksbuiten Jos Cozijn, die in volle vlucht onhoudbaar inschoot. Hierna een fel opdringend DOSR maar een te slecht plaatsens voorkwam reële kansen. Met alleen nog voor zich DOSR- keeper Bertus

van de Zwet wist Hans Bollen op fraaie wijze de stand op 0 - 2 te brengen voor de Boys.

Ook de wedstrijd op eigen terrein, gespeeld op 17 december 1972 wist Weteringse Boys tot een goed einde te brengen. Met 3 - 1 wist men te winnen door doelpunten van Hans Bollen en Koos Loos.

In seizoen 1973-1974 stond de derby tussen de twee ploegen al op de eerste speeldag gepland. Hieronder het verslag van deze wedstrijd op 9 september 1973:

DOSR verliest derby van Weteringse Boys

Weteringse Boys – DOSR 1-0. Een in de eerste helft veel pech hebbend Weteringse Boys heeft in de eerste helft toch het eerste en enige doelpunt kunnen maken. Weteringse Boys dat veel kansen nodig had voor dit doelpunt had het fluitsignaal voor de rust hard nodig. Na de rust waren de rollen omgekeerd, een aanvallend DOSR en een verdedigend Weteringse Boys, maar DOSR kon geen vuist maken voor het tegendoelpunt. Tegen het eind van de wedstrijd kwam de overwinning toch in gevaar maar de scheidsrechter redde de Boys door af te fluiten. Het doelpunt was van Albert Bollen.

In dat seizoen speelde men maar liefst drie keer tegen elkaar en zo kon het gebeuren dat op 6 januari 1974 de elftallen op het terrein van DOSR weer tegen elkaar speelden (1 - 1) maar ook op 21 april en nu weer bij Weteringse Boys. Deze wedstrijd eindigde in een 3 - 0 overwinning voor DOSR.

Weteringse Boys – DOSR 0 - 3.

Wat niet verwacht werd gebeurde toch want DOSR overspeelde Weteringse Boys op eigen terrein. De eerste helft mondde dit uit in twee doelpunten. Eén van Ton Sanders en één van Jan Broesterhuizen. Weteringse Boys begon de tweede helft iets feller, doch DOSR scoorde weer. Dit keer door Henny van Berkel. Keeper Bouwmeester die drie doelpunten te verwerken kreeg, ging zich deze wedstrijd te buiten en pakte een opkomende DOSR verdediger onreglementair aan.

In seizoen 1974-1975 kwam men weer tegen elkaar uit en de eerste wedstrijd stond op 22 september 1974 op het programma. Hierover berichtte men het volgende:

Weteringse Boys – DOSR

Weteringse Boys kreeg het in de competitie goed gestarte DOSR op bezoek. De derby leidde tot het eerste verlies voor de Roelofarendsveners (1 - 0).

Daar zag het in het begin niet naar uit. DOSR startte erg offensief maar enkele uitgespeelde doch gemiste kansen trok de thuisclub het initiatief naar zich toe. In deze periode kwamen Hans en Albert Bolle vrij voor het doel maar DOSR – goalie Jos Oomen bleek ook nu een niet te passeren sta-inde-weg. In de tweede helft kwamen beide ploegen gevaarlijk voor de bak. Toch duurde het tot de twintigste minuut voor de beslissing viel. Een erg ongelukkige periode in de strijd voor het DOSR team. Jan van der Meer haalde bij een gevaarlijke DOSR-aanval de bal van de doellijn en speelde ineens door naar Gerard Vestering die met een lob doelman Oomen passeerde, 1 - 0. Ondanks het laatste offensief van de gasten bleef het bij die stand.

In dit seizoen kwam men ook weer drie keer tegen elkaar in het veld. Op 8 december bij DOSR en deze wedstrijd was DOSR de betere en won met 4 - 2. De derde wedstrijd werd gespeeld op 30 april, Konin-ginnedag, op het veld van DOSR. Het clubblad van Weteringse Boys betitelde deze wedstrijd als een "matte" derby. De uitslag was 0 - 2 voor Weteringse Boys.

In seizoen 1975-1976 kwamen de twee burens voor het laatst onder de namen Weteringse Boys en DOSR tegen elkaar uit. Op het Weteringse Boys terrein werd het op 19 oktober 1975 1 - 1. Deze wedstrijd kon absoluut niet betiteld worden als een matte wedstrijd. De wedstrijd liep helemaal uit de hand. Na diverse ongeregelde heden op het veld bleef het nog lange tijd onrustig in en rond het clubgebouw van Weteringse Boys. Zelfs de douchekoppen moesten het op een bepaald moment ontgelden. Hierover berichtte men het volgende:

Weteringse Boys en DOSR bestreden elkaar met meer dan normale inzet. Vooral het verzwakte Weteringse Boys (zonder de geschorste Hans Bollen en de op vakantie zijnde Jan van der Meer) groeide boven zijn niveau van de laatste weken uit. Dit werd dan nog bevorderd door de voorsprong die de Boys na een kwartier namen. Laatste man van DOSR, Ruud Rietbroek, verspeelde de bal ongelukkig aan Albert Bollen, die de uitlopende keeper Jan Koek met een lob verschalkte 1 - 0. DOSR drong hierop wel sterk aan maar kon de juiste richting naar het doel niet vinden. Bovendien stak doelman Ben van de Groep van de Boys in glanzende vorm. Zo stopte hij een kopbal van Pim van der Meer uit een voorzet van Jan Gies Broesterhuizen. Na de rust kwam dan de verdiende gelijkmaker voor de Veenders. Leo van der Zwet was de maker. DOSR maakte daarop de fout om te gehaast en te veel via het centrum van de aanval te spelen. In het vuur van de strijd zag scheidsrechter Van der Leek zich genoodzaakt om drie spelers een waarschuwing te geven: Albert Bollen (Wet. Boys) en Ton Sanders en Leo de Jong (DOSR).

Thuis bij DOSR bleef het aanmerkelijk rustiger op het veld. Deze wedstrijd eindigde op 22 februari 1976 in een 1 - 0 overwinning voor DOSR.

Uiteindelijk werd DOSR in dat seizoen kampioen (na heel wat beslissingwedstrijden) en promoveerde onder leiding van trainer Jan Kerkvliet naar de 4^e klasse van de KNVB.

Daarna zou het tot 1983 duren voordat de twee kemphanen elkaar weer zouden ontmoeten, maar op dat moment onder de namen s.v. Alkmania en r.k.s.v. DOSR en ook niet meer in de 1^e klasse van de Leidse Voetbal Bond maar in de 4^e klasse van de KNVB.

In totaal werd er dus in die jaren 18 keer tegen elkaar in competitieverband gespeeld.

Van deze 18 wedstrijden wist DOSR er acht te winnen, Weteringse Boys won er zeven en drie keer werd er gelijkgespeeld.

DOSR scoorde in al die wedstrijden 25 doelpunten en Weteringse Boys 19.

Het kampioensteam van DOSR, seizoen 1975-1976, waarmee DOSR na zes seizoenen in de LVB (Leidse Voetbalbond) weer terugkeerde in de KNVB.

Staand v.l.n.r.: Jan Kerkvliet (trainer), Leo van der Zwet, Jan Gies Broesterhuizen, Ton Sanders, Pim van der Meer, Theo Akerboom, Ruud Rietbroek, Ton van Klink.

Zittend: Martin Hogenboom, Ger Rietbroek, Leo de Jong, Jan Koek, Hennie van Berkel, Rob Schouten, Gidi Speel.

TROUWBOEK R.K. KERK RIJPWETERING 1675 - 1732 HERSCHREVEN

Een historisch handgeschreven trouwboek uit de voormalige RK parochie Onze Lieve Vrouwe Geboorte te Rijpwetering is in modern letterschrift omgezet en onlangs opgeslagen in de pc van het Historisch Centrum. In het boek staan de huwelijken vermeld die in de parochiekerk werden gesloten gedurende de periode 1675 tot 1732.

Van elk huwelijk staan als regel aangegeven de datum van de huwelijksinzegening, de namen van de bruidegom en bruid, de woonplaats van de bruidegom en in enkele gevallen ook van de bruid, de namen van de twee getuigen, eventuele opmerkingen en de naam van de pastoor die ook de inschrijving deed.

Het trouwboek is voorzien van een toelichting met bijzonderheden over de pastoors in die periode en met een verklaring van gebruikte afkortingen. Het belang van dit document voor het Historisch Centrum is vooral de uitgebreide lijst van familienamen, waarvan diverse nog steeds in en om Rijpwetering voorkomen. Verder vallen de sterk wisselende aantallen huwelijken per jaar op, met een maximum van 25 in het jaar 1683 en een minimum in 1709 toen geen huwelijken werden geregistreerd. Een constatering om verder te onderzoeken?

De transcribent, Rijk Zwaan